

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI

2008 YILLIK RAPOR

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Merkez Bankası'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.”

© KKTC Merkez Bankası, 2008

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

0392 - 228 32 16 (10 Hat)

Fax

+0392 - 228 21 31

+0392 - 228 52 40

Websitesi

<http://www.kkctcmb.trnc.net>

E-mail

ileti@kkctcmb.trnc.net

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası
Yönetim Kurulu'nun onayı ile
hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Bu raporda yayımlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası / TMSF'den herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Ön Kapak Resmi: Eski Kıbrıs Kapısı (Zeynel Yeşilay)

ÖNSÖZ

Kamuoyunun şeffaf ve doğru olarak bilgilendirilmesine verdiğimiz önem çerçevesinde hazırlanan ‘Yıllık Raporu’ kamuoyunun bilgisine sunuyoruz. Geçtiğimiz yılda olduğu gibi raporda Banka’mıza ait yıllık bilgilerin yanısıra Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ilişkin açıklama ve mali tablolara yer verilmektedir.

2008 yılında yapıldığında, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası ve 39/2001 sayılı Bankalar Yasası’yla Bankamıza tevdi edilen yetki ve görevler kapsamında yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının, belirlenen kurumsal amaçlar bakımından tatmin edici düzeyde olduğu değerlendirilmektedir. Bu dönemde bankacılık sektöründeki istikrarın devamı için sürdürülen gözetim uygulamalarının yanı sıra, onaylanmış programlar çerçevesinde bankalar nezdinde yerinde denetim faaliyetlerinde bulunulmuş, Avrupa Birliği ve uluslararası bankacılık teamülleriyle uyumlu ikincil mevzuat düzenlemeleri hazırlanmıştır.

2008 yılı içerisinde yürürlüğe giren Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası ile ülkemizde faaliyet gösteren 14 off-shore bankanın düzenleme ve denetim sorumluluğu Bankamıza verilmiştir. Rezerv yönetimine dair çalışmalar tamamlanmış olup ödeme sistemlerinin modernize edilmesi yönündeki çalışmalar ise halen devam etmektedir.

Raporun birinci bölümünde Bankamız organizasyon ve yönetimi ile ilgili bilgiler verilirken ikinci bölümünde 2008 sonu itibarıyla kadro ve personel durumu ile 2008 yılı içerisinde personelin katıldığı eğitim ve sosyal faaliyetlere değinilmektedir. Rapor’un üçüncü bölümünde Bankamızın 2008 yıl içerisinde gerçekleştirdiği faaliyetler özetlenmiştir. Dördüncü bölüm de 2008 yılı finansal tablolarına yer verilmiş, son bölümde de 2008 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aktarılmıştır.

Kurumumuzun yasal sorumluluklarının yanısıra sosyal sorumlulukları olduğu bilinciyle, 2008 faaliyet yılı içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Sanat Koleksiyonundan Seçkilerle ‘Türk Resminde Dönemler’ resim sergisi Bankamız himayelerinde açılmıştır. Yine aynı anlayışla 2007 Yıllık Raporunda başlatmış olduğumuz resim sanatçılarımızın açılımlarının destekleme projesini bu yılki raporda devam ettirilmiştir. Yıllık raporumuzun geniş bir okuyucu kitlesi olduğu dikkate alındığı zaman, projenin sanatçılarımız ile toplumu buluşturma amacına ulaşmadaki görevini yerine getirebileceğine olan güvenimiz tamdır. Bu vesileyle projenin hayata geçirilmesi ve yaşatılmasına katkıda bulunan tüm sanatçılarımıza ve kurum vizyonunun gerçeğe dönüşümüne verdikleri destek nedeniyle tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Ahmet Tugay
Başkan

İsmet Vehip Güney, 'Ağı Çiçeği', 2002, tuval üzerine yağlı boya, 50X70 cm

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

BÖLÜM I ORGANİZASYON VE YÖNETİM	1-12
BÖLÜM II İNSAN KAYNAKLARI	13-16
BÖLÜM III POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER	17-28
BÖLÜM IV FİNANSAL TABLOLAR	29-35
BÖLÜM V DÜZENLEMELER	37-40
EKLER TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU TABLolar	41-63

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

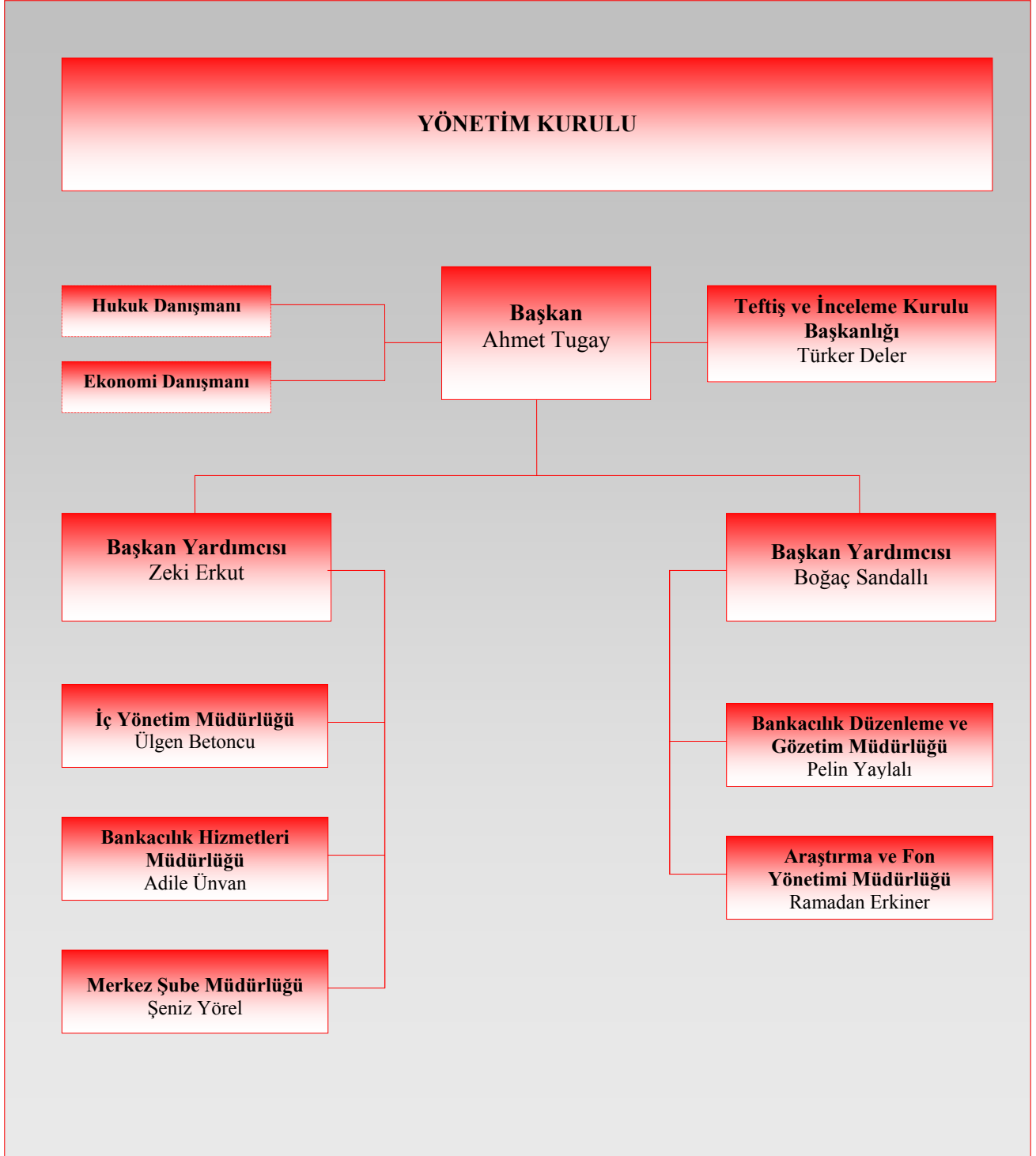

İlkay Önsoy, 'İsimsiz', 1989, tuval üzerine yağlı boya, 2.5X1.5 m

BÖLÜM I

ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1. Organizasyon Şeması

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (KKTC Merkez Bankası / Banka / Kurum) kurumsal yönetim yapısı ile bu yapı içerisindeki organların görev, yetki ve sorumluluklarının çerçevesi 41/2001 KKTC Merkez Bankası Yasası ile bu Yasa altında yapılan ikincil mevzuatla düzenlenmiştir.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı Yasa'nın 9. maddesine göre Banka'nın organları / kurumsal yönetim yapısı Yönetim Kurulu, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşan Başkanlık ile İdare Merkezi ve Merkez Şube'den oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organı olup üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık bir görev süresi için atanmaktadır. Üyelerin dörtte biri her yıl yenilenmekte, ancak görev süresi dolanların yeniden atanmaları mümkün olmaktadır. Kurul yasa ile kendine verilen

görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere en az üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

Merkez Bankası Başkanı aynı zamanda Yönetim Kurulu'nun da Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmakta ve görev süresi uzatılabilmektedir.

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu 2008 sonu itibarıyla Başkan Ahmet Tugay ile üyeler Rifat Günay, Dr. Vargın Varer ve Doç. Dr. Erdal Güryay'dan oluşmaktadır. Görev süresi 22 Kasım 2008 tarihinde sona eren Vargın Varer, Bakanlar Kurulu kararı ile üyeliğe 22 Kasım 2008 tarihinden itibaren yeniden atanmıştır.

Soldan sağa; Doç. Dr. Erdal Güryay, Rifat Günay, Zeki Erkut, Ahmet Tugay, Dr. Vargın Varer, Boğaç Sandallı

Merkez Bankası'nın görev ve yetkileri 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 5. maddesinde tanımlanmış olup Banka Yönetim Kurulu'na verilen yetki ve görevler 11. madde ile düzenlenmiştir.

Banka'nın yetki ve görevleri arasında kendi işlemlerinde uygulayacağı faiz oran ve komisyonları, kredilerle ilgili konular, yasal karşılıklar, Banka bilanço, kar ve zarar hesabı, bütçe, faaliyet raporu, personel konularının incelenip karara bağlanması, taşınmaz malla ilgili hususları, Bankaca yapılabilecek diğer

bankacılık hizmetlerini saptamayı, Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi ile ilgili olarak gerekli önlemlerin alınması, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usullerin belirlenmesi ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususların tespiti ile Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar alınması bulunmaktadır.

Merkez Bankası'nın ve Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri ile ilgili maddeler ayrıntılı olarak aşağıda verilmiştir.

Görev ve Yetkiler	
Banka / Kurum	Banka Yönetim Kurulu
➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak. ➤ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak Merkez Bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek. ➤ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek. ➤ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak. ➤ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek. ➤ Para ve kredi hacmini düzenlemek. ➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek. ➤ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'na incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak. ➤ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak. ➤ Devlet'in bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak. ➤ Olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek. ➤ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak. ➤ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak. ➤ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek. ➤ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek.	➤ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak. ➤ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak. ➤ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak. ➤ Yasal karşılıklar ve faiz oranları ile ilgili hususları saptamak. ➤ Merkez Bankası'nın bilanço, kar ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak. ➤ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak. ➤ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak. ➤ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek. ➤ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak. ➤ Merkez Bankası personelini atamak ve bankayı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek. ➤ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak. ➤ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak. ➤ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek. ➤ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usülleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak.

1.2.2 Başkanlık

Banka'nın bir diğer organı, Başkan ve Başkan Yardımcılıklarından oluşan Başkanlık'tır.

Başkan

Başkan, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıllık süre için atanmaktadır. Bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür. Merkez Bankası'nın sevk ve idaresi, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesi ve Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini sağlamak Merkez Bankası Başkan'ının yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Başkan Yardımcılığı

Başkan Yardımcıları ise Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla üç yıl için atanırlar ve bu süre sonunda yeniden atanmaları mümkündür. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine verilecek kısımların gereği gibi yürütülmesi ile görevli ve sorumludurlar. Yokluğunda Başkan'a vekalet etmekle görevli olup yetkilerini aynen kullanabilmektedirler.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Başkanlık, Ahmet Tugay başkanlığında, Başkan Yardımcıları Zeki Erkut ve Boğaç Sandallı'dan oluşmaktadır.

Ahmet Tugay
Başkan

Zeki Erkut
Başkan Yardımcısı

Boğaç Sandallı
Başkan Yardımcısı

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu, Merkez Bankası Yasası'nın 51(1)(A) maddesinin kendine verdiği yetkiye istinaden 'İdare, Teşkilat ve Hizmetleri' tebliğini çıkarmıştır. Bu tebliğle Merkez Bankası'nın sevk ve idaresine yönelik olarak bankaya verilmiş olan görevlerin İdare Merkezi birimleri ve birimler ile Şube arasında dağılımını, eşgüdümü ile çalışanların etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, teşkilatında yer alan aşağıdaki birimler ve şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurul Başkanlığı

Teftiş ve İnceleme Kurulu, Merkez Bankası şube ve birimlerinin yaptığı tüm işlemlerin yanı sıra Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuatla Banka'ya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde bankalar nezdinde teftiş ve incelemeler yanısıra gerektiğinde soruşturma yapmaktadır. Teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve belgeler, görüşleri de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunulmaktadır. Kurul, Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanı'nın yönetiminde, Teşkilat Yasası ile belirlenen sayıda teftiş ve inceleme memurundan oluşmaktadır.

Başkan, Türker Deler

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü, Bankacılık mevzuatı ile ilgili Yasa önerileri, yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlama dışında, Merkez Bankası'na tabi olan kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ve düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektedir. Ayrıca mali sistemde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş

bildirmektedir. Müdürlük, finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli dönemlerde test etmekle görevlidir. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri yapmak, UBB'lerin kuruluş ile faaliyet izni işlemlerini yapmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşur.

Müdür, Pelin Yaylalı

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alarak, kredilerin kullandırılma şekli ile ilgili esas ve usulleri belirlemekte ve hazineye kullandırılacak kısa vadeli avans işlemleri ile ilgili düzenlemeler yapmanın yanısıra Merkez Bankası'nca yapılacak her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak komisyon, ücret ve masraflarla ilgili esasları belirlemektedir. Ödeme araçlarının geliştirilmesi ve takas işlemlerinin istikrarlı bir şekilde sürdürülmesi amacıyla uyulması gereken usul ve esasları belirlemek, bankalar arası takas odası işlemlerini takip etmek, faaliyet raporunu hazırlamak, çek takas işlemlerinin sonuçlarını takip etmek, ödeme araçları ile ilgili

uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek ve gerektiğinde yeni düzenlemeler yapmakla görevlidir. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim amacıyla işlemlerin yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıdaki personelden oluşmaktadır.

Müdür, Adile Ünvan

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, yurtiçi ve uluslararası döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlerin yanı sıra dönemsel raporlar üretmekte ve yurtdışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamaktadır. Merkez Bankası bilançosu ile ilgili tabloları hazırlamak ve bunları değerlendirmenin yanı sıra ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmak, Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun

görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Merkez Bankası'nın faaliyetleri ile para ve kredi politikaları hakkında diğer birimlerin de görüşünü alarak rapor hazırlamakla sorumludur. Ayrıca Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranları ve kredi faiz hadlerini duyuran Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Müdür, Ramadan Erkiner

İç Yönetim Müdürlüğü

Banka'nın mali yıl bütçesini hazırlamak, uygulamak ve takip etmek ve bütçe ile ilgili faaliyetler raporunu hazırlamakla görevlidir. Muhasebe işleri, maaşlar, idari işlemler dışında hesap planı, yılsonu bilanço ve kar-zararın hazırlanması müdürlüğün görev alanına girmektedir. İnsan gücü planlaması ve politikası ile ilgili çalışmalar yapmak, memuriyete seçilme usul ve esaslarını belirlemek, özlük işlerini yürütmek ve izlemek, ücret ve diğer mali haklarına ilişkin düzenlemeler yapmak, performans değerlendirme yöntemlerini geliştirmek ve

uygulamak, emeklilik ile ilgili işlemleri düzenlemek ve personelle ilgili yazışma işlemlerini yürütmektedir. Müdürlük ayrıca, alım-satım ve ihale işleri, matbua ve kırtasiye deposu, demirbaş, küçük kasa avansı, bankanın güvenlik, haberleşme ve arşiv işlerinden de sorumludur. Bir müdür ve belirlenen sayıda personelden oluşan müdürlük, bilgi işlem donanım, bilgi teknolojisi, yazılım ve cihazlarla ilgili işlemler ile sistem işletmeciliğini yürütmektedir.

Müdür, Ülgen Betoncu

Merkez Şube Müdürlüğü

Merkez Şube Müdürlüğü, Banka Mevzuatı, Başkanlık ve Birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda kredi, kambiyo, cari hesap, takas, vezne ve şube muhasebe işlemlerini yürüterek ilgili işlemlerin muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. Merkez

Şube Müdürlüğü bir müdür, iki müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Müdür, Şeniz Yörel

Yardımcı Hizmetler (İdari Merkez ve Merkez Şube)

İdari Merkez

Başkanlık ve Yönetim Kurulu sekreteryası, İdari Merkezi'ne bünyesinde olup burada bir odacı ve iki temizleyici görev yapmaktadır.

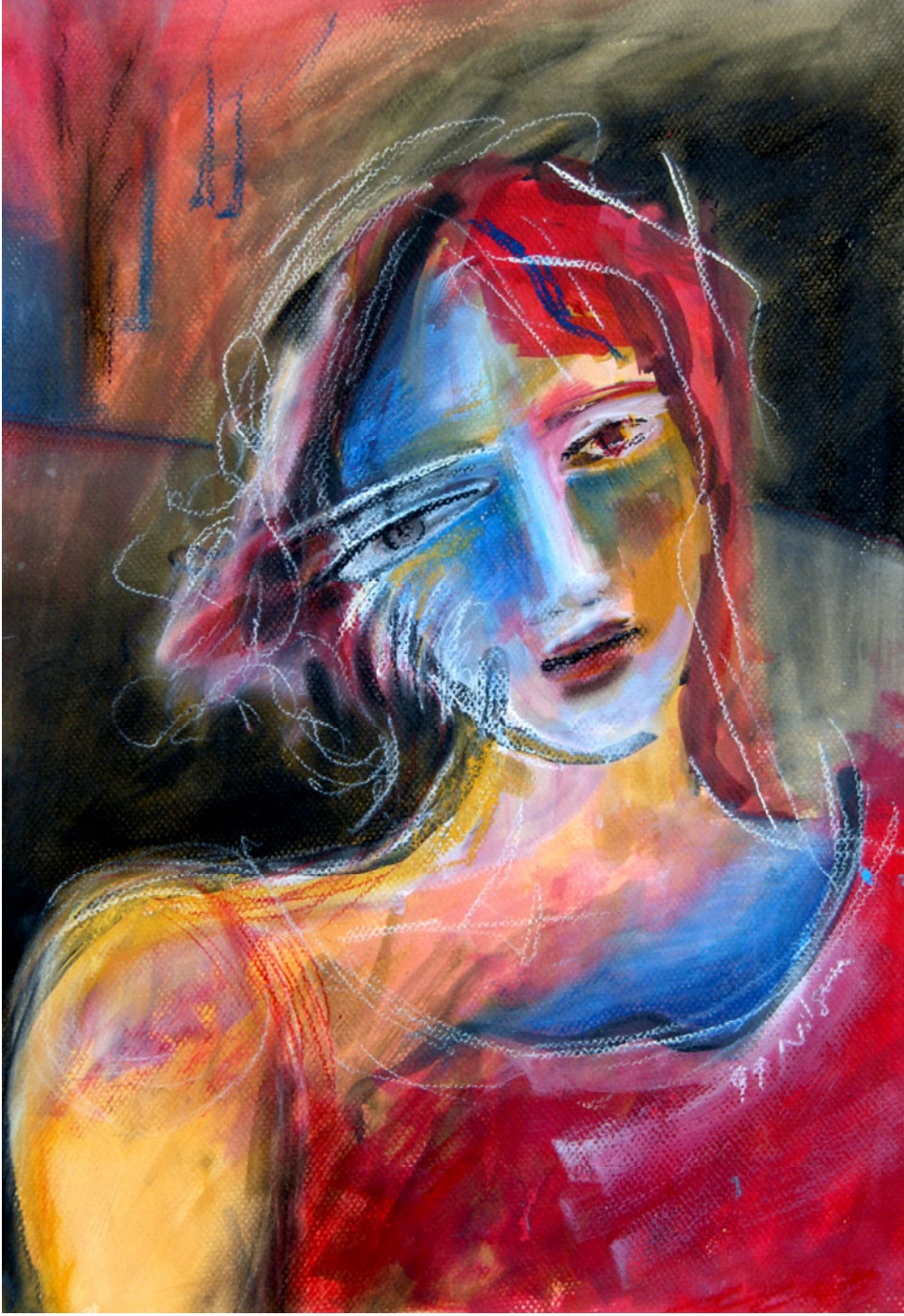
*Başkanlık ve Yönetim Kurulu
Sekreteryası Hizmetleri*

Merkez Şube

İlgili hizmetler Merkez Şube'ye bağlı yardımcı hizmetler sınıfındaki personel bir odacı-şoför, bir odacı, bir temizleyici ve dört güvenlik memurundan oluşmaktadır.

Yardımcı Hizmetler Sınıfı Personeli

Nilgün Güney, 'Blues (Hüzün)', 1999, kağıt üzerine akrilik ve pastel, 33X50 cm

BÖLÜM II

İNSAN KAYNAKLARI

35/1987 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Teşkilât Yasası çerçevesinde kurum hizmetleri İdare Merkezi ve Merkez Şube de yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli, sözleşmeli ve geçici statüde istihdam edilen personel tarafından yürütülmektedir. Söz konusu yasa ile personelin hizmet koşulları, nitelikleri, atanma ve yetiştirmeleri, ilerleme ve yükselmeleri, ödev, hak ve yükümlülükleri, disiplin işlemleri ve diğer özlük işleri tanımlanmıştır. Kurum nezdinde günün koşullarına uygun yeni teşkilat yasası çalışmaları yapılmaktadır.

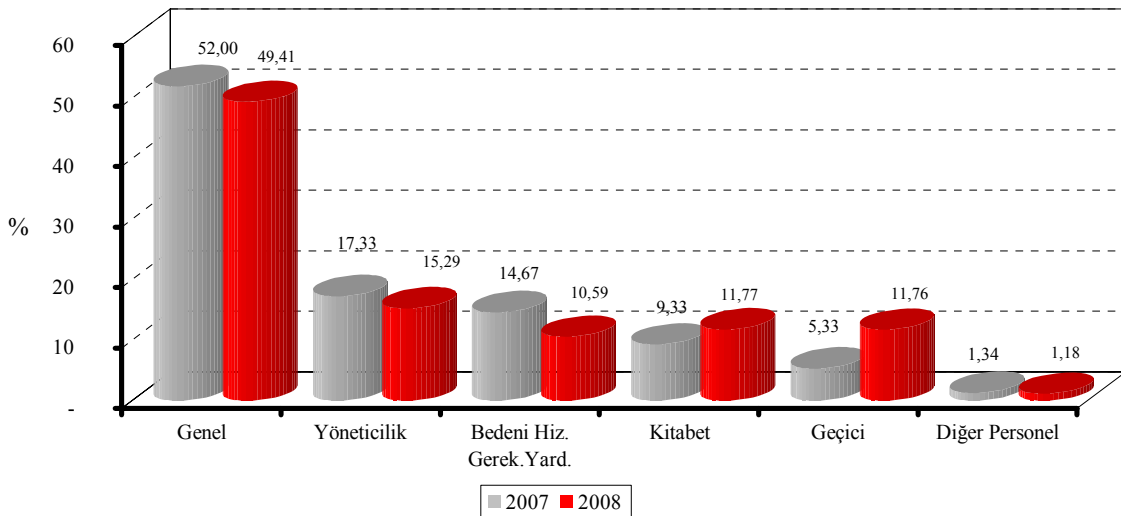
2.1. Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı Bankamız Teşkilat Yasası'na ekli birinci cetvelde verilmiştir. Diğer taraftan geçici personel, bankanın geçici görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerin aksamaması için gerekli görülen durum ve dönemler için her yıl bütçeye gerekli ödenek konmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından geçici olarak atanmaktadır. Bu kapsamda kurumun toplam

kadro sayısı 2008 yılsonuna göre 101 personel olarak belirlenmiştir. Faaliyet dönemi sonu itibarıyla bu kadrolarda fiilen görev yapan personel sayısı 74 kişi olup, yüzde 73,27 doluluk oranında bulunmaktadır. Kadrolu personel sayısına 10 kişilik geçici personel ile özürlü personel istihdamı yasası çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiği zaman Banka'nın toplam personel sayısı 85 kişiye ulaşmaktadır. 2008 yılı faaliyet dönemi içinde Banka'dan emeklilik, istifa ve görev sürelerinin sona ermesi gibi nedenlerle ayrılan personel olmamış, buna karşılık birimlerdeki iş durumunun gerektirdiği ihtiyaç nedeniyle 4 personel boş olan kadrolara, 6 personel ise geçici statüde istihdam edilmiştir.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir. 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Banka'nın 85 kişilik personelden yüzde 15,29'u yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 49,41'i genel hizmetler sınıfında, yüzde 11,77'si kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 10,59'u bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 1,18'i diğer personel sınıfında ve yüzde 11,76'sı ise geçici olarak görev yapmaktadır.

Grafik 2.1 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Yüzde Dağılımı (%)

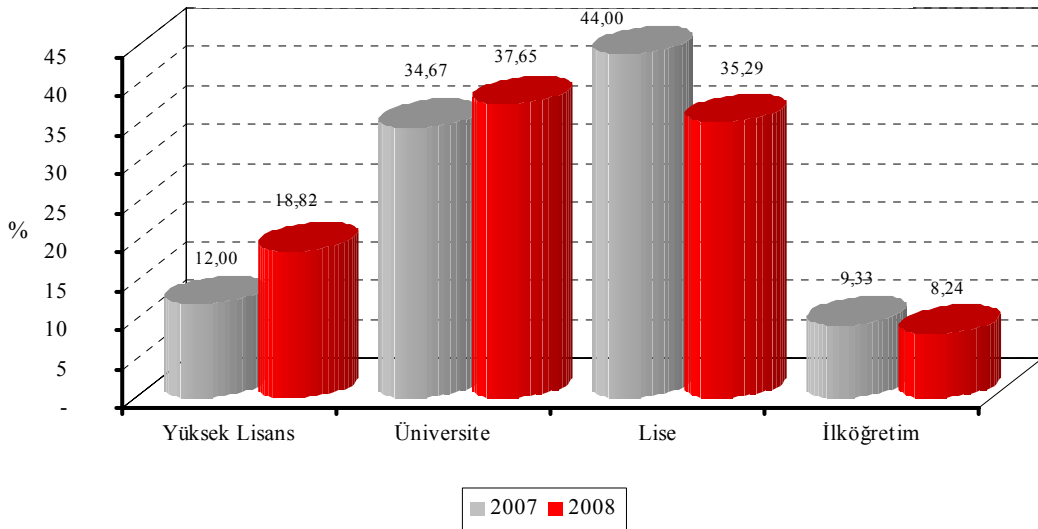
Eğitim düzeylerine göre Banka personelinin dağılımı incelendiği zaman, toplam 85 personelin 16'sı yüksek lisans, 32'si ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 7'si ilköğretim, 30'u ise lise mezunudur.

Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 16 personelin 4'ü yöneticilik, 8'i genel hizmetler ve 4'ü de geçici hizmetler sınıfındaki elemanlardan oluşmaktadır. 32 kişilik üniversite diploması sahibi personelin ise 9'u yöneticilik, 12'si genel hizmetler, 5'i kitabet ve 1'i bedeni hizmet gerektiren yardımcı hizmetler sınıfında, 5'i ise geçici hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Lise mezunu personelin 22'si genel hizmetler, 5'i kitabet hizmetleri, 2'si bedeni hizmet gerektiren yardımcı hizmetlerde ve 1'i ise özürülleri

koruma, rehabilite ve istihdam yasası çerçevesinde görevlerini ifa etmektedirler. İlköğretim mezunlarının 6'sı bedeni hizmetler, 1'i ise geçici olarak görevlerini devam ettirmektedirler.

Personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde, yüksek lisanslı personel sayısının toplam personel sayısı içindeki payının yüzde 18,82, üniversite mezunu personelin payının yüzde 37,65, lise mezunlarının payının yüzde 35,29 ve ilköğretim mezunlarının payının ise yüzde 8,24 olduğu görülmektedir.

Grafik 2.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Yüzde Dağılımı (%)

2.2. Eğitim, Konferans, Kültürel, ve Sanatsal Faaliyetler

2008 yılı içerisinde eğitim çalışmaları çerçevesinde bankamız, personel bilgi ve becerilerinin artırılması ve meslekteki gelişmelerin izlenmesi amacıyla kurs ve seminerlere gönderilmiştir. 2007 yılsonu itibarıyla eğitim imkânlarından toplam 36 kişi yararlanırken, 2008 sonuna göre bu faaliyetlerden yararlanan personel sayısı 12 kişi artarak 48 kişiye ulaşmış bulunmaktadır.

Eğitim

2008 yılındaki eğitim faaliyetleri kapsamında 27 personel yurtdışında, 22 personel ise yurtiçinde eğitim almıştır. Yurtdışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 9, genel hizmetlerden 10, kitabet hizmetlerinden 3 ve geçici personelden 5 kişi iştirak etmiştir. Yurtiçi eğitimlerden ise 1'i yöneticilik, 12'si genel hizmetler, 3'ü kitabet ve 6'sı geçici olmak üzere toplam 22 personel yararlanmıştır.

Eğitim Programları ve Katılım Sayısı	Yurtdışı		Yurtiçi	
	2007	2008	2007	2008
Yöneticilik	8	9	5	1
Genel	10	10	11	12
Kitabet	-	3	-	3
Bedeni Hizmetler Gerekli Gerekli Yardımcı Hizmetler	-	-	-	-
Geçici	1	5	1	6
Toplam	19	27	17	22

Konferans ve Sunumlar

2008 faaliyet yılı içerisinde iki konferansa ev sahipliği yapılmıştır. Bunlardan ilki 04 Ocak 2008 tarihinde KKTC Merkez Bankası ile Yakın Doğu Üniversitesi'nin ortak organizasyonunda gerçekleştirilmiştir. TC Merkez Bankası Piyasalar Genel Müdürlüğü - Genel Müdür Yardımcısı Ali Çufadar ile KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu üyesi ve Yakın Doğu Üniversitesi İşletme Bölüm Başkanı Doçent Dr. Erdal Güray tarafından sunumu yapılan konferansın konusu "TC Merkez Bankası Para ve Kur Politikası ve Likidite Yönetimi Stratejileri" ile ilgilidir.

Bir diğer konferans ise Kurumumuzca, 27 Mart 2008 tarihinde Yakın Doğu Üniversitesi Büyük Kütüphanesinde gerçekleştirilmiş olup TC Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz tarafından sunulmuştur. Konferans konusu "Küresel Gelişmeler ve TC Ekonomisi"ni içermiştir.

2009 yılı başından itibaren Yeni Türk Lirası'ndan Türk Lirası'na geçişe yönelik, kamuoyu ile iletişim ve tanıtım programı çerçevesinde 27 Ekim 2008 tarihinde YDÜ Büyük Kütüphane'de TC Merkez Bankası Başkanı Sn. Durmuş Yılmaz tarafından bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler

28 Mart 2008 tarihinde KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz tarafından açılışı yapılan "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Sanat Koleksiyonundan Seçkilerle - Türk Resminde Dönemler" isimli sergi 28 Mart 2008 tarihinde yapılmıştır. Ayrıca sergi açılışını müteakip dünyaca ünlü piyanist İdil Biret bir resital vermiştir.

Osman Atilla Keten, 'İsimsiz', 2008, tuval üzerine yağlı boya, 120X150 cm

BÖLÜM III

POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

KKTC Merkez Bankası'nın görevleri 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (1), yetkileri ise 5(2) maddesi ile düzenlenmiştir. Bu yetki ve görev çerçevesinde 2008 yılına dair Banka'nın politikaları, operasyon ve faaliyetleri raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

3.1. Para-Kredi Politikaları

Değiştirilmiş şekliyle 41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 4. maddesi, Banka'nın temel amacını belirlemektedir. Buna göre Banka'nın temel amaçları aşağıdaki gibidir:

Temel amaç:

- Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak.
- Bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemek.

Belirlenen amaca ulaşmada Bankanın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri 5. maddede, Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri 11. maddede, bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde düzenlenmiştir. Ayrıca Banka bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilerle ilgili olarak ilave düzenlemeler yapmıştır.

KKTC Merkez Bankası konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde yürütmektedir.

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTC Merkez Bankası para politikası aracı olarak genellikle dolaylı araçları kullanmakta olup bunlar reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilite uygulamasından oluşmaktadır.

Para Politikası Araçları

a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

Kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin yetki Merkez Bankası Yasası'nın 31. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre Bankamız;

- Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,
- Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini,

reeskonta kabul etmektedir.

Ayrıca yukarıda belirtildiği şekilde reeskont edilen senetler karşılığında avans da verilebilmektedir.

Banka, 26.12.2008 tarih ve 687 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarını belirlemiştir. Buna göre reeskont kredi faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Reeskont Kredi Faiz Oranları (%)	YTL 2007/2008	USD 2007/2008	EURO 2007/2008	GBP 2007/2008
Ticari	30,0 22,0	10,5 5,0	10,0 5,0	11,0 5,0
Sanayi, Turizm, Tarım, Eğitim	26,0 19,0	6,5 5,0	6,0 5,0	7,0 5,0
İhracat	24,0 19,0	6,5 5,0	6,0 5,0	7,0 5,0
Küçük Esnaf	22,0 18,0			
Döviz Mukabili Avans	22,0 19,0	6,5 5,0	6,0 5,0	7,0 5,0

KKTC Merkez Bankası'nca 31 Aralık 2008 itibarıyla bu çerçevede kullandırılan kredilerin bakiyesi 4.2 milyon YTL'dir.

b. Disponibilite ve Yasal Karşılık Uygulamaları

Bankaların taahhütlerine karşılık bulunduracakları genel disponibilitenin en düşük oranı Merkez Bankası tarafından saptanmaktadır. Disponibil kıymetlerin muhtevası ile hesaplanma usul ve esasları ise Merkez Bankası'nca çıkarılan bir tebliğle düzenlenmiştir. Bankaların ve Merkez Bankası'nca uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı Merkez Bankası tarafından tespit edilmektedir.

Yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartları Merkez Bankası tarafından belirlenmekte olup, genel disponibilite tebliğine göre bankaların taahhütlerine karşılık bulunduracakları asgari oran yüzde 10'dur. Bankaların yurtdışı bankalarda bulundurdukları paraların, özkaynaklarının beş katını aşması halinde 1 Ekim 2007 tarihinden itibaren bu oran yüzde 25 olarak uygulanmaktadır.

Yasal Karşılık Oranları (%)	Türk Lirası	Yabancı Para
31.12.2007	9,0	9,0
31.12.2008	8,0	8,0

Yasal Karşılık Bakiyeleri	Aralık 2007	Aralık 2008
YTL	249.068.556	303.220.945
USD	33.270.114	25.748.174
EURO	15.074.616	19.440.352
STG	63.667.921	64.730.379
Toplam \$ Karşılık	396.397.429	347.611.386
Toplam YTL Karşılık	461.684.085	525.692.699

3.2. Kurum Faaliyetleri

3.2.1. Düzenleme ve Gözetim Faaliyetleri

Bankacılık sisteminin düzenleme ve denetimi Merkez Bankası yasasının kuruluş amaçları arasında yer almaktadır. Bunun yanında KKTC'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yerine getirmek ve finansal sistemde istikrarı sağlayıcı para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak Merkez Bankası'nın görev ve yetkileri arasında yer almaktadır. Merkez Bankası yasa ve mevzuatla kendisine verilen yetki ve görevleri yerine getirmek maksadıyla düzenlemeler yapmaya ve bunlara uygun hareket edilip edilmediğini ve kendisine gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını denetleme görev ve yetkisine sahiptir.

Düzenleme

2008 faaliyet yılı içerisinde Kurumumuz düzenleme fonksiyonu çerçevesinde, AB ile uluslararası bankacılık kuralları ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla bankacılık mevzuatının hazırlanması, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda mevzuatta değişiklik yapılması ve bahse konu düzenlemelere ilişkin tereddütler hakkında görüş verilmesi ile ilgili çalışmalarda bulunmuştur.

19 Mart 2008 tarih ve 53 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Bankaların Sermaye Yeterliliği’nin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Tebliğ’in Değiştirilmesine İlişkin Tebliğ” ile yasal mevzuata aykırı olan krediler ve kredilerdeki yasal limit aşımalarının sermayeden indirilen değer olarak uygulanmasında bankalara ek süre tanınmıştır.

Yasal mevzuata aykırı olan krediler ve kredilerdeki yasal limit aşımalarının sermayeden indirilen değer olarak uygulanmasına Aralık 2007 verileri itibarıyla başlanmıştır. Ancak “Bankaların diğer bankalar nezdinde bulundurdıkları paralar bakımından limit aşımalarının sermayeden indirilen değer olarak uygulanmasına Haziran 2008 verileri itibarı ile başlanır.” hükmü getirilerek bu konu ile ilgili olarak bankalara başka bankalar nezdinde bulundurdıkları paralar bakımından adapte olabilmeleri için ek süre verilmiştir.

Uluslararası Bankacılık Birimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacı ile 41/2008 Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası’nın 15. maddesi’nin 1. fıkrası altında “Uluslararası Bankacılık Birimleri’nin Hesap ve Kayıt Düzeni Tebliği”, 06 Ekim 2008 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre Uluslararası Bankacılık Birimleri 1 Ocak 2009 tarihinden başlayarak hesap ve kayıt düzenlerini halen bankalarda uygulanmakta olan KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı (THP)’na göre düzenlemeleri gerekmektedir.

39/2001 sayılı Bankalar Yasası’nın 15. Maddesi’nin 3. fıkrası “Bankalar işlemleri nedeniyle karşılaştıkları yasal düzenlemeler ile mali ve diğer gelişmelerden doğan risklerin izlenmesi ve kontrolünü sağlamak amacıyla faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu, esas ve usulleri Merkez Bankası’nca çıkarılacak bir tebliğle belirlenecek etkin bir İç Denetim Sistemi ile Risk Kontrol ve Yönetim Sistemi kurmakla yükümlüdürler.” hükmünü içermektedir.

Bankacılık mevzuatında eksik olan en önemli ve hayati düzenlemelerden bir tanesi olan yukarıda sözü edilen Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği uzun bir çalışma süreci sonucunda hazırlanıp, 12 Ağustos 2008 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tebliğ gereği, Bankalar maruz kaldıkları risklerin izlenmesi ve kontrolünün sağlanması amacıyla, faaliyetleri ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun, tüm şube ve birimlerini kapsayan, yönetim kuruluna bağlı, yeterli ve etkin bir iç denetim, iç kontrol ve risk yönetimi sistemi kurmak ve işletmekle yükümlüdürler. Bankalar (Yabancı kaynaklarının büyüklüklerine göre) İç Denetim Birimi ve Risk Yönetimi Birimi kurmalı veya bu birimlerin görevleri ile ilgili dışardan destek hizmeti almalıdır. Ayrıca tebliğe göre bilanço dışı yükümlülükler dahil aktif büyüklükleri 200 Milyon TL’den büyük olan bankalar uyum birimi kurmak zorundadırlar.

28 Ocak 2002 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren “Bankaların Kredileri ve Diğer Alacaklarının Nitelikleri ve Karşılıklar Tebliği”ne göre, bankaların ayırdığı genel karşılıklar ve bankaların aktif kalemleri üzerinde yapılan çalışmada, kredi genişlemesine yönelik bir ihtiyat oluşturma bakımından bankaların genel karşılık oranları yeniden düzenlenmiştir. Yapılan değişiklik tebliği 04 Temmuz 2008 tarih ve 126 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve Temmuz 2008 sonu itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Gözetim

39/2001 sayılı Bankalar Yasası altında faaliyet gösteren bankalar, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi doğrultusunda toplam 28+1 adet form bazında aylık olarak incelenmektedir. Gözetim faaliyetleri kapsamında bankalara ilişkin gelen tüm bilgi ve belgeler değerlendirilerek, alınması gereken tedbirlerle ilgili öneriler belirlenmektedir.

Gözetim temel olarak;

- 1) Bankaların mali performanslarına ilişkin muhtelif göstergelerin, belirlenen dönemler itibarı ile (Genelde aylık) incelenerek analiz edilmesi ve dönemsel sektörel raporlar düzenlenmesi,
- 2) Yasa ve ilgili mevzuata uyumun gözetimi,
- 3) Stres testleri aracılığı ile potansiyel sorunların ve kırılmalıkları tespit edilmesi ile olumsuz gelişme ve tespitler olması halinde, standart rapor düzenlenmesi beklenmeksizin ilgili bildirimlerin ve karar mercilerinin bilgilendirilmesi

faaliyetlerinden oluşmaktadır.

Her ay bankaların verilerinden sektör verileri oluşturularak ayrıntılı sektör değerlendirilmeleri yapılırken, sektördeki anomaliler ve zayıflıkların tespiti yapılmaktadır. Bu süreçle hazırlanması gereken düzenlemeler veya alınması gereken tedbirlerin çerçevesi ortaya çıkarılmaktadır. Ayrıca sektör verilerinden bankaların kompozit derecelendirme sıralaması yapılmaktadır.

3.2.2. Denetim Faaliyetleri

39/2001 sayılı Bankalar Yasası ile diğer yasaların bankalarla ilgili kurallarının uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimi, bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası müfettişleri tarafından yapılmaktadır

Bu çerçevede;

- Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları, yükümlölükleri ve taahhütleri arasındaki ilgi ve dengelerin, mali

bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların analizi,

- Bankaların risk yapısı, iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin değerlendirilmesi,
- Mali Tablo ve kayıtların muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetlenmesi,
- Faaliyetlerin, Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer Mevzuat hükümlerine uygunluğunun denetlenmesi,
- Özellik arz eden faaliyetlere ilişkin konuların incelenmesi,
- Kurumsal yönetim ilkelerine uyumun değerlendirilmesi,

yapılmaktadır.

Bunun yanında risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin yeterliliğinin ve etkinliğinin incelenmesi, risk değerlendirilmesinin yapılması ve risk profilinin belirlenmesi de yerinde denetim faaliyetleri içine girmektedir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin analizi için kurumsal yönetim kalitesinin değerlendirilmesi ve mali tablo ve kayıtların muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetlenmesi yerinde denetim faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Denetim Faaliyetlerinin Organizasyonu

1) Bankalar Denetim Faaliyetleri

2008 yılı içerisinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren ticari ve off-shore bankalar nezdinde yapılan denetimler sonucunda toplam 29 adet rapor düzenlenmiştir. Bu bağlamda gerçekleştirilen denetimler aşağıdaki gibidir:

i) Bankalar nezdinde gerçekleştirilen özel denetimler: Bu kapsamda, 17 adet yerel

bankanın 12'sinde kredilerle ilgili özel denetimler gerçekleştirilmiştir.

31 Aralık 2007 verilerine göre aktif büyüklük olarak off-shore bankalar hariç bankacılık sektörünün % 65'ini oluşturan bankalar nezdinde gerçekleştirilmiş ve canlı krediler arasında yer alan ve 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası'nın Madde 23(6) Altında düzenlenen "Bankaların Kredileri ile Diğer Alacaklarının Nitelikleri ve Karşılıklar Tebliği" 'ne göre problemlili olan veya problemlili olma eğiliminde oldukları belirlenen kredilerle ilgili alınması gereken tedbirlerle ilgili bankalar uyarılmışlardır.

ii) Bankalar nezdinde gerçekleştirilen genel denetimler: Ticari bankalar nezdinde gerçekleştirilen ve bankaların mali bünyelerini görebilmek açısından tüm konuları kapsayan denetimlerdir. Bu bağlamda, 17 banka nezdinde genel denetimler gerçekleştirilmiştir.

iii) Program dışı başkanlık makamının talebiyle yapılan özel denetimler.

2) Uluslararası bankacılık birimleri denetimi:

Off-shore bankaların denetim, gözetim ve düzenlemelerinin Merkez Bankası tarafından yapılması gerektiği tartışmaları uzun bir süreden beri gündemdeydi. Son dönemde uluslararası düzenlemeler ve FATF (Mali Eylem Görev Gücü) direktifleri doğrultusunda daha etkin bir ihtiyaç nedeniyle hazırlanan denetim ve gözetim Yasa Tasarı Taslağı 18 Nisan 2008 tarihinde ilgili bakanlığa sunulmuştur.

Yasa 41/2008 sayılı Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası olarak 05 Ağustos 2008 tarih ve 177 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Eski Yasa, Off-Shore Bankalar Yasası altında yapılan işlemlere hâle gelmeksizin yürürlükten kaldırılmış ve 41/2008 Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası ile Uluslararası Bankacılık Birimleri ile ilgili düzenleme, denetim ve gözetim Merkez Bankası yetkisine bırakılmıştır.

3.2.3. Operasyonel Faaliyetler

2008 yılı içerisinde Kurumumuz, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan bütçesi dahilinde kendisine tahsis edilen mali kaynakları görev ve yetkilerinin gerektirdiği şekilde operasyonel ve idari faaliyetlerin sürdürülmesinde kullanmıştır.

2008 yılı içerisinde Kurum bünyesinde sayım odası oluşturulmuş olup, Mart ayından itibaren ISS 300PS Sistemi ile banknot işlemesi yapılmaya başlanmıştır. Yine bu faaliyet dönemi içerisinde düzenli olarak altı ayda bir servis makinelerinin bakım ve onarımı sağlanmıştır.

2008 faaliyet yılı içerisinde Kurum iç yönetim faaliyetleri çerçevesinde Alım-Satım ve İhale İşleri Tebliği yayınlanmıştır. Banka binasında ihtiyaç duyulan alım, satım, bakım, onarım ve tadilatlar yapılmış demirbaş ve diğer yatırımlar gerçekleştirilmiştir.

Bilgi işlem faaliyetleri çerçevesinde ise Ocak-Mart dönemi içerisinde Bilgi Teknolojileri Sistem ve Servis odaları düzenlenmiş, ana bilgisayar sistemleri yenilenerek yedekli bir yapıya geçilmiştir. Banka'da yeni yapılan toplantı odası, seminer odası ve yeni yapılan diğer çalışma odalarının teknik altyapı, sunum sistemleri, ses sistemleri, görüntü sistemleri ile 'Akıllı Tahta' sistemlerinin planlama ve kurulumu gerçekleştirilmiştir. TMSF biriminin Banka bünyesine alınmasından sonra BT (Bilgi Teknolojileri) ihtiyaçlarının giderilmesi için destek verilmesine başlanmıştır. Ayrıca Temmuz 2008'de Banka'da kullanılan Reuters uygulamalarına ek olarak Reuters 3000 Xtra uygulaması dahil edilmiştir.

2008 faaliyet yılı içerisinde Kurum Bankacılık Hizmetleri faaliyetleri çerçevesinde, faiz oranları ile yasal karşılık oranlarının belirlenmesi, yasal karşılık mevcutlarının düzenlenmesi, disponibilitate, reeskont kredileri ve avanslar, tedavüldeki paralar, çek-takas, gelen-giden havale, ülke haricine limitler fevkinde nakit çıkışlar, ödeme sistemleri ve

risk işlemleri merkezi'nin faaliyetleri ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyette bulunan bankaların müşterilerine kullandığı kredilerin, limit ve risk durumlarını incelemek ve gerekli bilgileri ilgili bankalara verebilmek amacıyla kurulan Risk İşlemleri Merkezi, bankaların kullandığı kredileri firma, şahıs ve kurum kredileri, gerçek kişi kredileri, global krediler ve negatif nitelikli krediler bazında olmak üzere dört başlık altında 2008 faaliyet yılı içerisinde incelemeye tabi tutmuştur.

Risk Merkezi'nden, bankalara talimatta öngörüldüğü şekilde;

1. Başvuruya bağlı olarak bilgi vermek,
2. Sürekli bilgi vermek,
3. a) Toplam limit ve risklerin firma, gerçek kişi, global baz ve negatif nitelikli olarak,
b) Toplam limit ve gerçek kişi bazında kullandırılan risklerin finansman konularına göre dağılımını içeren listeler Bankamız internet sitesinde aylık olarak yayınlanarak, sisteme üç şekilde bilgi sağlanmaktadır.

Ayrıca, Merkez nezdindeki bilgiler bankamızın iç işlemleri ile gözetim ve denetim faaliyetleri kapsamında da kullanılmaktadır.

Aylık bilgiler tamamlandıktan sonra, her ay sonu itibarıyla raporlar üretilmekte olup, karşılaştırmalar yapılmakta ve uygun görülmeyen hususlar ilgili bankaya bildirilmektedir.

KKTC Merkez Bankası, takas işlemlerinin otomasyona geçirilmesi amacıyla 2007 yılının son çeyreğinde başlatılan uygulamalar, 2008 yılı içerisinde sonuçlarını vermeye başlamıştır. 2007 yılı sonunda manuel ortamdan otomasyon ortamına geçen işlemlerin, otomatik olarak muhasebeleştirilmesinde sona yaklaşmıştır. Çağdaş bir takas sisteminin son aşaması olan çek sayımlarında optik okuyucunun algılayabileceği ortak bir standart geliştirilmesine yönelik çalışmaların ise, 2009 yılının ilk yarısında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Ülkemizde, elektronik ortamda oluşturulacak ödeme sistemleri ile ilgili olarak Yönetim Kurulu'nun Ocak 2007'de almış olduğu kararı doğrultusunda sürdürülen çalışmalar neticesinde 2008 yılı sonunda projenin ihaleye çıkması aşamasına gelinmiştir. Bu çalışmalar, Bankamız ve çeşitli banka yetkililerinin katılımı ile oluşmuş icra komitesi tarafından yürütülmüştür. Bu bağlamda, 2009 yılı içerisinde ihale sürecinin tamamlanması ve yazılım çalışmalarının başlaması planlanmaktadır. Oluşturulacak ödemeler sisteminin "Gerçek Zamanlı Birebir Mutabakat" esasına dayalı olarak alacaklandırma usulüyle çalışması planlanmıştır. Buna göre işlemler "kesin ve iptal edilemez" nitelikte olacak ve Bankalar arasında Merkez Bankası'nın fonksiyon üstleneceği "V" tipi bir kurgulamayla gerçekleşecektir. Sisteme gönderilecek ödeme mesajlarının tutarı için herhangi bir alt ya da üst sınır tanımlanmadığı sistemde, Bankalar transferlerini Merkez Bankası'nda açılacak özel hesapları üzerinden gerçekleştireceklerdir.

3.2.4. Rezerv Yönetimi

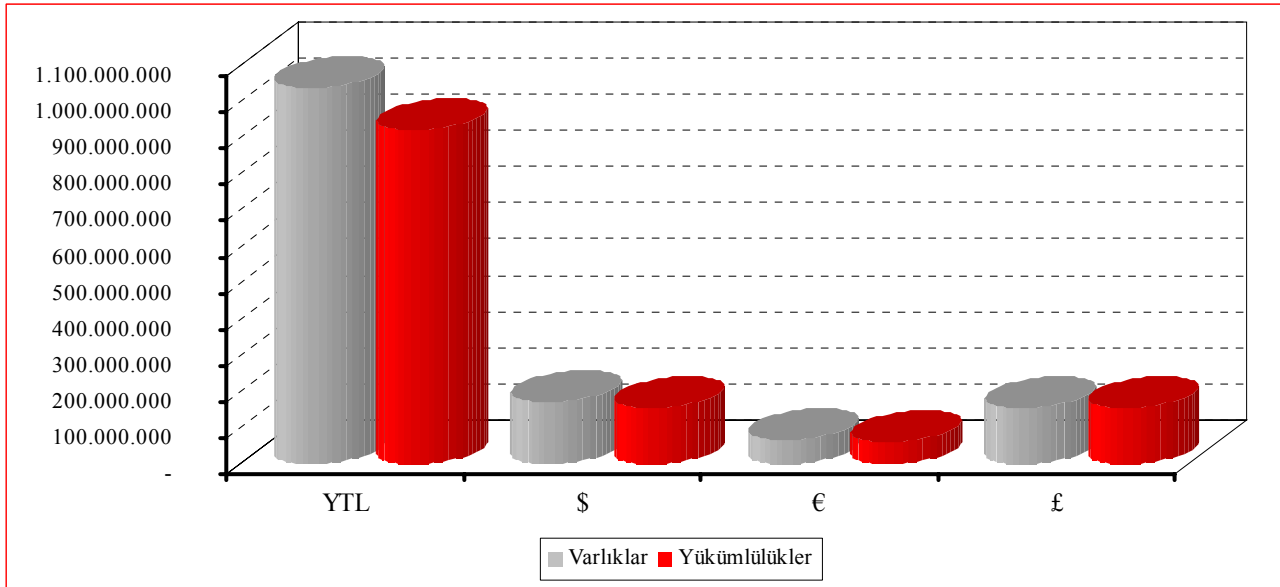
KKTC Merkez Bankası'nın rezerv tutma amaçları arasında hazine ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak bulunmaktadır. Ancak bu amaca ulaşılırken sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerine dikkat edilmektedir.

Yukarıda belirtildiği gibi Banka'nın birincil önceliği güvenli yatırımı sağlamaktır. Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer kaybetmesini önlemektir. Dolayısıyla KKTC Merkez Bankası

riske açık olmayan korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. Likiditeye verilen önem gereğince 2008 yılı sonunda, likit varlıkların, toplam varlıklara karşı oranı yüzde 85,00 olarak gerçekleşmiştir.

Merkez Bankası, rezervini yönetirken pasif yapısını dikkate almakta ve vade yapısını bu duruma göre ayarlamaktadır. Likit kalmanın en önemli unsuru bankacılık sektöründe oluşabilecek bir likidite darlığına karşın önlem almayı hızlandırmaktadır. KKTC Merkez Bankası'nın diğer bir önem verdiği konu ise getiri elde edebilecek yatırımlarda bulunmaktadır.

Para Cinslerine Göre Varlık-Yükümlülük Karşılaştırması-Aralık 2008

Rezerv yönetimi amacıyla aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır. Bu işlemlere yeni işlemlerin ilave edilmesi veya mevcut işlemlerden vazgeçilmesi Rezerv Yönetim Komitesi'nin önerisi ve Banka Yönetim Kurulu'nun onayına bağlı olarak değişebilmektedir. AB standartları ile daha uyumlu hale getirebilmek için bazı çalışmalar yapılması öngörülmektedir. Buna göre rezerv yönetim yapımızın operasyonel, likit ve yatırım portföyüne göre yeniden yapılandırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

- Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- Yurtdışı efektif alım/satım işlemleri
- Yurtiçi efektif sevkıyatı işlemleri
- Döviz depo işlemleri
- Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- Geri alım vaadiyle satım işlemleri
- Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- Menkul kıymet borç verme işlemleri
- Türev işlemler

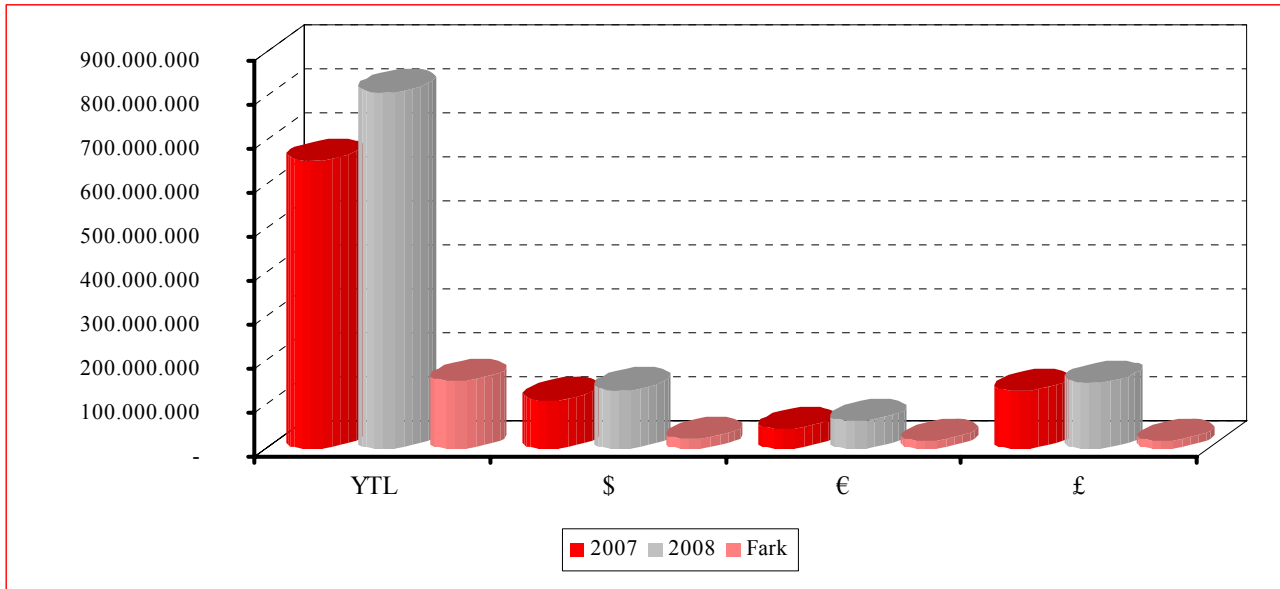
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümünde 31 Aralık 2007 ile 31 Aralık 2008 tarihli bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına dayanılarak yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişimi değerlendirilmektedir.

Bir yıllık dönem içerisinde Bankamız YTL yönetilebilir rezervleri (YR), TCMB nezdindeki mevduatlar ile MDC portföyümüzdeki artışa bağlı olarak 155,0 milyon YTL yükselerek 658,9 milyon YTL'den 813,9 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu gelişimin kaynakları arasında kamu mevduatı, bankalar mevduatı ve yasal karşılık hesaplarında meydana gelen artışlar bulunmaktadır. Ayrıca Mart 2007'de yürürlüğe giren Disponibilite Tebliği, nezdimizdeki bankalar mevduatının artmasında etkili olmuştur. USD cinsinden yönetilebilir

rezervler 22,7 milyon dolar artış göstererek 136,2 milyon dolara yükselmiştir. Söz konusu artışa özellikle 2008 yılı içinde kamu mevduatında meydana gelen artış etkili olmuştur. İncelenen dönem itibarıyla Avro cinsi yönetilebilir rezervlerimizde 2008 yılı sonunda 2007 yılına göre 18,4 milyon artış göstermiştir. Bu artışta, 2008 yılı başında Kıbrıs Lirası cinsinden Bankamız bilançosunda yer alan kalemlerin, Avro'ya dönüşmesi ile Avro hesaplara eklenmesinin etkisi bulunmaktadır. Sterlin cinsi yönetilebilir rezervlerimizde, özellikle TMSF'nin bankamız nezdinde bulunan Sterlin hesaplarında ve bankalar mevduatında meydana gelen 19,3 milyon Sterlin'lik artışa bağlı olarak Sterlin yönetilebilir rezervlerimiz 2007 yılına göre yüzde 14,43 artış göstererek 153,0 milyon Sterlin'e ulaşmıştır.

Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Risk Yönetimi

Kurumumuzun rezerv yönetim politikalarına bağlı olarak geliştirilen risk yönetimi, kaynakların belirlenmesi, risk kontrolü, risk ölçümü ve performansın değerlendirilmesi unsurlarından oluşmaktadır. Rezerv yönetim politikalarının belirlenmesinde operasyon yapılan piyasalar, yatırım araçları ve maruz kalınan risk faktörleri dikkate alınmaktadır. Böylece, rezerv yönetimi sürecinde karşılaşılan kredi, likidite, piyasa riskleri ile operasyonel risklerin rezerv yönetim strateji çerçevesinde hesaplamalara dahil edilmesi sağlanmaktadır.

3.2.5. Değerlendirme, Kuruluş, Yetkilendirme ve İzin Faaliyetleri

2008 yılı içerisinde Kurumumuza intikal eden başvuruların değerlendirme, kuruluş, yetkilendirme ve izin faaliyetleri ile ilgili alınan kararlar ve hazırlanan raporlar, raporun bu bölümünde verilmektedir.

Parker Randall Accountants and Auditors ve Özdal-Kıryağdı Bağımsız Denetim ve Müşavirlik Bürosu tarafından yapılan başvurular ile sunulan bilgi ve belgeler, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın madde 34 (3) altında çıkartılan "Bankalarda Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" çerçevesinde değerlendirilmiş ve Bankamız Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Şube banka olarak faaliyetlerini sürdüren Oyak Bank A.Ş.'nin 14 Aralık 2007 tarihinde %100 hisselerinin ING grubuna devri ile ilgili BDDK onay kararıyla devir işlemleri başlamış ve 24 Aralık 2007 tarihinde devir gerçekleşmiştir. Devir şartları gereği, Temmuz 2008 tarihinde isim değişikliği, ana merkez ve tüm şubelerde aynı anda gerçekleşmiştir. Bu süreçte, bankanın hissedar yapısında olan değişiklik, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası Madde (5), (6), (8), (10) ve (42) altında

çıkartılan "Bankaların Kuruluş İzni, Şube Açma ve Lisans Verilmesine İlişkin, Esas ve Usuller" tebliği çerçevesinde değerlendirilmiş, gerekli tüm bilgi ve belgelerin bankamıza sunulması ve hazırlanan değerlendirme çalışmasının ardından, hisse değişimi Bankamız Yönetim Kurulu tarafından da onaylanmıştır.

20 Mayıs 2008 tarihinde Viyabank Ltd. Türkiye'de şube açmak için bankamıza başvurmuş, yapılan başvuru Bankalar Yasasının 42. maddesi ve bu maddeyi içeren "Bankaların Kuruluş İzni, Şube Açma ve Lisans Verilmesine İlişkin, Esas ve Usuller" tebliği çerçevesinde değerlendirilerek uygun bulunmuştur.

Gözetim faaliyetleri çerçevesinde bankalara atanan tüm yönetim kurulu üyeleri takip edilmekle birlikte, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının yasaya uygunluğu hakkında raporlar hazırlanmakta ve 17. madde gereğince 7 iş günü içerisinde, Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildirimi yapılmadığı takdirde atamalar gerçekleştirilmektedir. 2008 yılı içerisinde toplam 14 adet bu nitelikte rapor hazırlanmıştır.

Gözetim Bölümü, bankalar nezdinde gerçekleştirilen genel teftiş öncesi, bankalarla ilgili olarak Teftiş ve İnceleme Kurulu'na, 2008 yılında toplam 7 adet rapor hazırlamıştır.

3.2.6. Yayınlar ve İstatistik

Bankamız nezdinde karar organlarına yardımcı olmak amacı ile araştırma çalışmaları kapsamlı bir şekilde yapılmaktadır. İlgili organların bilgisine getirilmeden önce titizlikle gözden geçirilen araştırmalar, gerektikçe ekonomik kesimlerin de bilgisine yayınlar aracılığı ile sunulmaktadır.

Ayrıca KKTC Merkez Bankası ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı

raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir. 2008 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ile raporlar aşağıda verilmiştir.

Yayın Adı	Yayının Kapsadığı Dönem
1) KKTCMB Para Arzı Raporları:	1. 2007-IV
	2. 2008-I
	3. 2008-II
	4. 2008-III
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri:	5. 2007-IV
	6. 2008-I
	7. 2008-II
3) KKTCMB Yıllık Raporu:	1. 2007 Yılı

2008 faaliyet yılı içinde çeşitli dönemlerde araştırmalar yapılarak özel amaçlı raporlar hazırlanarak sunumlar gerçekleştirilmiştir. İlgili sunum ve raporlar aşağıdaki gibidir:

- 1) Stratejik Model Portföyü Rapor sunumu- Ocak 2008.
- 2) 2007/IV 3 Aylık Bülten basın toplantısı- Mart 2008
- 3) 2008/I 3 Aylık Bülten basın toplantısı-Ekim 2008

2008 yılı içerisinde ayrıca tahsili gecikmiş alacakların yeniden yapılandırılması ve var olan ekonomik kriz süresince dünya çapında Merkez Bankalarının aldıkları önlemlerle ilgili geniş kapsamlı araştırmalar yapılarak alınan önlemlerin ülkemize uygulanmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.

2008 yılı içerisinde KKTC Merkez Bankası olarak ekonomik gelişmeleri daha yakından takip edebilmek ve işletme sahiplerinin karşılaştıkları veya karşılaşılabilecekleri sorunları zamanında tespit ederek gerekli politikaları etkin bir şekilde ve zamanında tasarlayabilmek için KKTC’de ilk kez uygulamaya koyulan İktisadi Yönelim ve Beklenti Anketi ile ilgili ön çalışmalar tamamlanarak anket uygulamaya konulmuştur.

2008 yılı içerisinde yapılan çalışmalardan birini ise Finansal Sağlamlık Endeksi’nin hazırlanması oluşturmaktadır. Bu bağlamda, KKTC’de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını bileşik bir göstergeye indirgeyerek izlenebilmesi amacı ve seçilmiş rasyoların kullanılması ile Finansal Sağlamlık Endeksi oluşturulmuştur. İlgili endeks, bankacılık sektöründeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kur riski, karlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınması ile elde edilmiştir.

KKTC Merkez Bankası, genelde Avrupa Birliği’ne uyum müktesebatı çalışmaları kapsamında, özelde ise Banka kapsamında yeni uygulamaları hayata geçirmenin yanı sıra uyum kapsamında diğer çalışmalarına da devam etmektedir.

AB'ye Uyum Müktesebatı Kapsamındaki İlgili Fasıllar	Fasıllar Çerçevesinde Gerçekleştirilen Faaliyetler
1) Fasıllar 4: Sermayenin Serbest Dolaşımı	Kara para, şirketler hukuku ve finansal hizmetler konularında Merkez Bankası Teftiş ve İnceleme Kurulu, Maliye Bakanlığı ve AB Koordinasyon Merkezi işbirliği ile hazırlanan sunumlar, Brüksel'de AB yetkililerine sunulmuştur.
2) Fasıllar 4: Sermayenin Serbest Dolaşımı	Ödemeler sistemi'nin elektronik sistemde oluşturulması bağlamında çalışmalar yapılmış ve 2009 yılında ihale sürecinin tamamlanması planlanarak uygulamaya geçilmesi öngörülmüştür.
3) Fasıllar 9: Mali Hizmetler	Bankacılık mevzuatının AB Mevzuatına uyumu kapsamında, bankacılık sektörünü ve banka dışı mali sektörü de kapsayan bir sunum hazırlanarak Brüksel'de ve Kıbrıs'ta AB yetkililerine sunulmuştur. Ayrıca, AB Koordinasyon Merkezi bünyesinde hazırlanan genel strateji metni kapsamında bankacılık sektörü stratejileri belirlenmiş ve raporlanmıştır.
4) Fasıllar 18: İstatistik	Ödemeler dengesi hesapları sistemi'nin IMF Ödemeler Dengesi Manual 5'e uyumu ve Ulusal Hesaplar Sistemi'nin ESA 95'e uyumu kapsamında Eurostat ile çalışmalar yürütülmektedir

Bankamızca yayımlanan istatistiki veriler finansal istikrar analizlerinde, kurumun kendi değerlendirmelerinde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayınlanmaktadır. 2008 yılı içinde bankacılık sektörü dışında kalan diğer mali kesime ait verilerin de düzenli olarak elde edilmesi ve yayımlanabilmesi için gerekli girişimler yapılmış olup önümüzdeki dönemden itibaren, bu verilerin kabul gören standartlarda ve kurallara uygun olanlarına sitemizde yer verilmesi planlanmaktadır.

Bankacılık sektörüne ait istatistiki bilgiler Bankamızın resmi internet sayfasında (www.kktcmb.trnc.net) "Veriler" başlığı altında yayınlanmaktadır.

2008 sonu itibarıyla düzenli olarak yayımlanan istatistiki veriler ise aşağıdadır.

- KKTC Merkez Bankası Para Arzı Verileri
- Bankacılık Sektör Verileri
- Risk İşlemleri Verileri
- KKTC Merkez Bankası Bilanço Verileri
- Fiyat Endeksleri

İstatistiki tablolar listesinde yer alan 'Kalkınma Bankası Bilançosu ve Kredileri' tabloları ile 'Bankacılık Sistemi Kredi Hacmi' tablosu, Kalkınma Bankası'na ait bilanço bilgilerinin elde edilememesi nedenine bağlı olarak oluşturulamamaktadır.

Türksal İnce, 'Akdeniz Balığı', 2006, tuval üzerine akrilik, 60X80 cm

BÖLÜM IV

FİNANSAL TABLOLAR

4. 1. Bilanço

2008 yıl sonu itibarıyla KKTC Merkez Bankası bilançosu aktif toplamı bir önceki yıla göre yüzde 25,16 oranında büyüyerek 1.758.948,52 bin YTL'ye ulaşmıştır.

Aktif Hesaplar

KKTC Merkez Bankası bilançosu aktif hesaplar toplamının içinde yüzde 85 paya sahip 'Nakit Değerler ve Bankalardan

Alacaklar' hesabı ile 'Menkul Değerler Cüzdanı' hesaplarında 2008 yılı içinde sırasıyla meydana gelen yüzde 24,88 ve yüzde 25,49 oranlarındaki artışlar, bilanço aktif toplamında gerçekleşen yüzde 25,16'lık artışta esas rolü oynamıştır.

2007 yılında 1.405.415,96 bin YTL olan Merkez Bankası bilançosu aktif toplamı 2008 yılı sonu itibarıyla 1.758.948,52 bin YTL olarak gerçekleşmiştir.

	AKTİF	Bin YTL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2008	2007	2008	2007	
1	Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	864.138,97	691.978,73	49,13	49,24	24,88
2	Menkul Değerler Cüzdanı	630.585,87	502.518,27	35,85	35,76	25,49
3	Krediler (Toplam)	111.256,36	112.815,48	6,33	8,02	-1,38
	-Kamu	107.045,21	108.119,79	6,09	7,69	-0,99
	-Bankacılık	4.211,15	4.695,69	0,24	0,33	-10,32
4	Takipteki Alacaklar (Net)	0,00	1.005,73	0,00	0,07	
5	Sabit Kıymetler (Net)	1.309,58	1.249,75	0,07	0,09	4,79
6	Diğer Aktifler	151.657,74	95.848,00	8,62	6,82	58,23
	Toplam	1.758.948,52	1.405.415,96	100,00	100,00	25,16

	PASİF	Bin YTL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2008	2007	2008	2007	
1	Kamu Mevduatı	143.325,87	46.773,29	8,15	3,33	206,43
2	Bankalar Mevduatı	885.413,33	769.899,71	50,34	54,78	15,00
3	Diğer Mevduat	1.159,33	1.132,70	0,07	0,08	2,35
4	Yasal Karşılıklar	518.657,85	450.369,69	29,49	32,05	15,16
5	Fonlar	60.036,16	6.950,56	3,41	0,49	763,76
6	Diğer Pasifler	184,35	257,36	0,01	0,02	-28,36
7	Özkaynaklar	150.171,63	130.032,65	8,53	9,25	15,49
	Toplam	1.758.948,52	1.405.415,96	100,00	100,00	25,16

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

2008 yılında bankalar nezdindeki mevduat ve altın alt kaleminde 2007 yılına göre meydana gelen yüzde 40,96 artış, nakit değerler ve bankalardan alacaklar ana kaleminin 2007 yılına göre yüzde 24,88 oranında artmasına ve 864.138,97 bin YTL'ye ulaşmasına neden olmuştur.

Bin YTL	2008	2007
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	864.138,97	691.978,73
Kasa	45.235,40	62.272,56
Altın	1.102,23	818,40
Bankalar Nez. Mev.	781.785,68	554.593,48
Hariçteki Muhabirler	36.015,66	74.294,29

Menkul Değerler Cüzdanı

2008 faaliyet yılı içerisinde Merkez Bankası menkul değerler cüzdanı kaleminin aktif toplamı içindeki payı 2007 yılına göre önemli bir değişim göstermemiştir. Ancak 2008 yılı içinde aktif toplamında meydana gelen büyümeye bağlı olarak menkul değerler cüzdanı kalemi de miktar olarak 2007 yılına göre 128.067,60 bin YTL artış göstererek 630.585,87 bin YTL'ye ulaşmıştır. Söz konusu kalem doğrudan yapılan alımlar yanı sıra ikincil piyasadan yapılan alımlardan meydana gelmektedir.

Krediler

KKTC Merkez Bankası bilançosu krediler kaleminde 2008 yılında kamu kredileri bakiyesinde oluşan 1.074,58 bin YTL'lik azalma Hazine'nin döviz borcundan yapılan tahsilattan kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda bankacılık sektörü kredilerinde de 484,53 bin YTL'lik azalma görülmektedir. Bu azalmada, sanayi reeskont kredilerindeki azalışın eğitim kredilerindeki artıştan daha fazla olması neden olmuştur.

Bin YTL	2008	2007
Krediler	111.256,36	112.815,48
Kamu	107.045,21	108.119,79
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805,32	66.805,32
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	245,85	245,85
Hazine'nin Döviz Borcu	39.994,04	41.068,62
Bankacılık	4.211,15	4.695,69
Sanayi	430,40	1.783,93
Eğitim	3.780,75	2.911,76

Takipteki Alacaklar (Net)

2007 yıl sonu itibarıyla Bankanın reeskont kredilerinden dolayı 1.005,73 bin YTL tahsili gecikmiş alacağı bulunmaktadır. Bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2008 sonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlardan oluşan net sabit kıymetler 2008 yılı sonuna göre 59,84 bin YTL artarak 1,309.58 bin YTL'ye yükselmiştir.

Kayıtlı değerlerinden birikmiş amortismanlar düşülmesine rağmen bakiyenin artması, yıl içerisinde yapılan demirbaş alımlarından kaynaklanmaktadır.

Bin YTL	2008	2007
Sabit Kıymetler	1.309,58	1.249,74
Gayri Menkuller	502,26	518,30
Demirbaşlar	807,32	731,44

Diğer Aktifler

2007 yılında 95.848,00 bin YTL olan toplam diğer aktifler kalemi, borçlu transituar hesabında gerçekleşen artışa bağlı olarak yüzde 58,22 artmış ve 151.657,74 bin YTL'ye ulaşmıştır.

Bin YTL	2008	2007
Diğer Aktifler	151.657,74	95.848,00
Muvakkat Borçlular	43,28	48,68
Borçlu Transituar Hesabı	151.614,46	95.799,32

Pasif Hesaplar

2008 yıl sonu itibarıyla pasif kalemler arasında yer alan bankalar mevduatı 2007 yılına göre yüzde 15,00 yasal karşılık kalemi yüzde 15,16 ve özkaynaklar kalemi de yüzde 15,49 oranında artış göstermiştir.

Kamu Mevduatı

2008 yıl sonu itibarıyla 'Genel Bütçe İdareler' mevduatında 2007 yılına göre gerçekleşen 68.942,23 bin YTL'lik artış ile yine aynı dönem içerisinde Hazine'nin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden Hazine mevduatı kaleminde gerçekleşen 27.610,34 bin YTL'lik artışa bağlı olarak 2008 yıl sonu itibarıyla kamu mevduatı toplamında 2007 yılı sonuna göre yüzde 206,43 oranında artış meydana gelmiştir.

Bin YTL	2008	2007
Kamu Mevduatı	143.325,87	46.773,29
Hazine Mevduatı	45.215,80	17.605,46
Genel Bütçe İdareler	98.110,06	29.167,83

Bankalar Mevduatı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bankacılık sektöründe faaliyette bulunan bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduatlarını gösteren bu kalemin 2008 sonu itibarıyla bakiyesi 885.413,33 bin YTL'dir. 2007 yılına göre bu bakiyede yüzde 15,00 oranında artış olmuştur.

Bin YTL	2008	2007
Bankalar Mevduatı	885.413,33	769.899,71

Diğer Mevduat

2008 faaliyet yılı sonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2007 yıl sonuna göre yüzde 2,35 artış göstererek 1.159,33 bin YTL olarak gerçekleşmiştir.

Yasal Karşılıklar

2008 yılsonu itibarıyla Merkez Bankası'nda tutulan yasal karşılıklar kalemi 2007 yılına göre yüzde 15,16 oranında artış göstererek 518.657,85 bin YTL'ye ulaşmıştır.

Fonlar

2008 yılsonu itibarıyla, 2007 yılına göre diğer fonlar kaleminde meydana gelen 53.085,60 bin liralık artışa bağlı olarak 'Fonlar' hesabının bakiyesi 60.036,16 bin YTL'ye ulaşmıştır.

Bin YTL	2008	2007
Fonlar	60.036,16	6.950,56
Merkez Bankası	165,28	127,52
Hazine	904,55	467,36
Diğer	58.966,33	6.355,68

Diğer Pasifler

2008 sonu itibarıyla 'Muvakkat Alacaklılar' ve 'Alacaklı Transitar' hesaplarından oluşan diğer pasifler hesabı yüzde 28,36 azalarak 184,36 bin YTL olarak gerçekleşmiştir.

Bin YTL	2008	2007
Diğer Pasifler	184,36	257,36
Muvakkat Alacaklılar	8,17	3,84
Alacaklı Transitar Hs.	176,19	253,52

Öz kaynaklar

Öz kaynaklar kaleminin alt kalemleri arasında bulunan ihtiyatlar, karşılıklar ve kar hesaplarında sırasıyla, meydana gelen 8.238,47 bin YTL, 10.456,81 bin YTL ve 1.443,67 bin YTL'lik artışların etkisiyle öz kaynak toplamında 2008 yılında 2007 yılına göre yüzde 15,48 oranında artış gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler sonucunda 2008 itibarıyla Banka öz kaynaklarının toplam kaynaklar içerisindeki payı yüzde 8,54'den yüzde 9,25'e yükselmiştir.

41/2001 sayılı Banka Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği gibi Bankanın nominal sermayesi 20 milyon lira olup tamamı ödenmiştir.

Bin YTL	2008	2007
Öz kaynaklar	150.171,63	130.032,65
Sermaye	20.000,00	20.000,00
İhtiyatlar	54.451,02	46.212,55
Karşılıklar	41.323,02	30.866,21
Kar	34.397,58	32.953,89

4.2. Kar-Zarar Tablosu

2008 yılında Merkez Bankası'nın karı, 2007 yılına göre 1.443,69 bin YTL artarak 34.397,58 bin YTL olmuştur. Bankanın toplam gelirlerindeki yüzde 10,98'lik artışa karşın toplam giderlerde yüzde 12,77 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

2008 yılında toplam gelirlerin yüzde 72,20'lik kısmı Yeni Türk Lirası işlemlerinden sağlanmış olup toplam gelirler içerisindeki en büyük paya sahip olma özelliğini korumuştur. Bu oran 2007 sonunda yüzde 69,90 olarak gerçekleşmişti. Bu gelişmede Yeni Türk Lirası cinsinden menkul değerler cüzdanı faiz gelirleri etkili olmuştur. Bu kalemi yüzde 18,09'luk payla alınan faizler kalemi izlemektedir. Üçüncü en büyük paya sahip kambiyo karları kaleminin 2007 yılında yüzde

4,17 olan payı kur ve paritelerdeki gelişmelere bağlı olarak 2008 sonunda 2,34 puan artarak yüzde 6,51'e yükselmiştir. Verilen faizlerin toplam giderler içindeki payı çok az gerileme göstererek yüzde 82,95 olarak gerçekleşmiştir. İkinci en büyük paya sahip olan personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı ise yüzde 3,89'dan yüzde 4,40'a yükselmiştir.

Kambiyo karlarındaki artış ile birlikte, kambiyo zararlarında da gerileme yaşanması banka karı açısından olumlu etki yapmıştır. 2007 yılında kambiyo karlarının, kambiyo zararlarını karşılama oranı yüzde 69,19 iken, 2008'de bu oran yüzde 533,53 olarak kambiyo karlarının kambiyo zararları miktarının beş katından fazla olarak gerçekleştiğini göstermiştir.

Gelirler	Bin YTL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2008	2007	2008	2007	YTL
Kambiyo Karları	11.134,78	6.429,75	6,51	4,17	73,18
Türk Lirası İşlemleri Karları	128.551,94	107.672,31	75,20	69,90	19,39
Alınan Faizler	30.931,78	39.536,33	18,09	25,67	-21,76
Çeşitli Karlar	337,44	405,52	0,20	0,26	-16,79
Toplam	170.955,63	154.043,91	100,00	100,00	10,98
Giderler	Bin YTL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2008	2007	2008	2007	YTL
Personel Giderleri	6.011,61	4.706,79	4,40	3,89	27,72
İdari Giderler	610,66	327,15	0,45	0,27	86,66
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	4.828,97	4.568,73	3,54	3,77	5,70
Kasadaki TL ve Efek. Sig. Primleri	5.627,83	690,18	4,12	0,57	715,41
Verilen Faizler	113.273,67	100.978,07	82,95	83,39	12,18
Kambiyo Zararları	2.087,02	9.293,15	1,53	7,67	-77,54
Şüpheli Alacaklar Karşılığı	3.440,65	-	2,52		
Amortismanlar	166,29	149,03	0,12	0,12	11,58
Sair Giderler ve Zararlar	511,34	376,93	0,37	0,31	35,66
Toplam	136.558,04	121.090,02	100,00	100,00	12,77
Kar	34.397,58	32.953,89			38,36
Genel Toplam	170.955,62	154.043,91			25,79

4.3. Kar Dağılımı - 2008

2008 yılı karı olan 34.397,59 bin lira aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 44. maddesi ile karın kullanımı düzenlenmiştir. Söz konusu madde gereğince

Bin YTL	Yönetim Kurulu Kararı	Kardan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara	Karar No: 705	8.599,40	25,00
Hazine Kısa Vadeli Avans Hesabına	Karar No: 705	7.125,44	20,71
K.T. Cypruvex İşletmeleri Ltd. -Hesabına	Karar No: 705	3.802,25	11,05
Hazine'nin Banka'ya Olan Borcuna	Karar No: 705	14.870,50	43,23
2008 Karı		34.397,59	100,00

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

Cevdet Çağdaş, 'Eski Girne Limanı', 1988, sulu boya, 34X54 cm

BÖLÜM V

DÜZENLEMELER

Banka'mızca 2008 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aşağıda verilmiştir.

Yasal ve İdari Düzenlemeler

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 18 Ocak 2008 tarih ve 631 no'lu kararı ile değiştirilmiştir.

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesi uyarınca almış olduğu ve yasal karşılık faiz oranlarını yeniden belirleyen 18 Ocak 2008 tarih ve 632 no'lu kararı ile söz konusu oranlarda değişiklik yapılmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 05 Şubat 2008 tarih ve 635 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 05 Şubat 2008 tarih ve 636 no'lu kararı ile yasal karşılık oranı değişikliği yapılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 29 Şubat 2008 tarih ve 638 no'lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 31(1) (A) (B) (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre reeskont ve avans işlemlerinde Yeni Türk Lirası'na uygulanan yıllık faiz oranı 29 Şubat 2008 tarih ve 639 no'lu KKTC

Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilmiştir.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı 29 Şubat 2008 tarihli 640 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

Bankaların 'Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar' tebliğinin geçici birinci maddesinin değiştirilmesine ilişkin, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 29 Şubat 2008 tarih ve 642 no'lu değişiklik kararı. Söz konusu madde 19 Mart 2008 tarih ve 53 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak Aralık 2007 tarihinden itibaren uygulanmasına karar verilmiştir.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı 25 Mart 2008 tarihli 646 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 25 Mart 2008 tarih ve 647 no'lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 31(1) (A) (B) (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre reeskont ve avans işlemlerinde Yeni Türk Lirası'na uygulanan yıllık faiz oranı 25 Mart 2008 tarih ve 648 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilmiştir.

‘Bankaların Kredileri ile Diğer Alacaklarının Nitelikleri ve Karşılıklar’ tebliğinin 3. madde ile 6. maddenin 2. fıkrasının (a) bendinin değiştirilmesine ilişkin, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 22 Mayıs 2008 tarih ve 651 no’lu değişiklik kararı. Söz konusu tebliğ 04 Temmuz 2008 tarih ve 126 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak uygulanmasına karar verilmiştir.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 22 Mayıs 2008 tarih ve 652 no’lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın (23)’üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 22 Mayıs 2008 tarih ve 653 no’lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 26 Haziran 2008 tarih ve 662 no’lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın (23)’üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 30 Temmuz 2008 tarih ve 665 no’lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 30 Temmuz 2008 tarih ve 666 no’lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

KKTC Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası’nın 15. maddesinin 3. fıkrasına istinaden ‘Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri’ Tebliğ’i KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu 31 Temmuz 2008 tarih ve 667 no’lu kararı ile söz konusu tebliğ 12 Ağustos 2008 tarih ve 151 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak uygulanmasına karar verilmiştir.

KKTC Merkez Bankası 41/2008 sayılı Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası’nın 15. maddesinin 1. fıkrasına istinaden, ‘Uluslararası Bankacılık Birimleri’nin Hesap ve Kayıt Düzeni’ Tebliğ’i KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 25 Eylül 2008 tarih ve 671 no’lu kararı ile söz konusu tebliğ, 06 Ekim 2008 tarih ve 177 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak 01.01.2009 tarihinden itibaren uygulanmasına karar verilmiştir.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 16 Ekim 2008 tarih ve 673 no’lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın (23)’üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 16 Ekim 2008 tarih ve 674 no’lu kararı ile yasal karşılık oranı değişikliği yapılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın (23)’üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun 13 Kasım 2008 tarih ve 675 no’lu kararı ile yasal karşılık oranı değişikliği yapılmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 13 Kasım 2008 tarih ve 676 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 27 Kasım 2008 tarih ve 679 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 27 Kasım 2008 tarih ve 680 no'lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Yeni Türk Lirası mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı, 19 Aralık 2008 tarih ve 682 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim

Kurulu kararı, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca alınmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 19 Aralık 2008 tarih ve 683 no'lu kararı ile yasal karşılık faiz oranı değişikliği yapılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 31(1) (A) (B) (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre reeskont ve avans işlemlerinde Yeni Türk Lirası'na uygulanan yıllık faiz oranı 26 Aralık 2008 tarih ve 687 no'lu KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilmiştir.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın (23)'üncü maddesine istinaden, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 26 Aralık 2008 tarih ve 688 no'lu kararı ile yasal karşılık oranı değişikliği yapılmıştır.

İsmet Vehip Güney, 'Karpaz'dan Manzara', 1988, tuval üzerine yağlı boya, 55X70 cm

EK

TMSF

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bankalara yatırılan tasarruf mevduatlarını sigorta ettirmek ve tasarruf mevduatı sahiplerinin tüm haklarını korumak amacıyla kurulmuştur. Eylül 2001 tarihinden itibaren KKTC Merkez Bankası bünyesinde ayrı bir birim olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Fon, kamu tüzel kişiliğini haiz olan Fon Yönetim Kurulu tarafından yönetilmekte ve temsil edilmektedir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu, KKTC Merkez Bankası Başkan ve Başkan Yardımcıları ile iki Bakanlık temsilcisi ve bir KKTC Bankalar Birliği temsilcisinin katılımıyla toplam 6 üyeden oluşmaktadır.

Bu atamalardan sonra TMSF Yönetim Kurulu aşağıdaki gibidir:

Ahmet TUGAY (Başkan)
Zeki ERKUT (Üye)
Boğaç SANDALLI (Üye)
Yusuf GÜLCÜR (Üye)
Yaşar ARTAM (Üye)
Tolga ÇAĞAKAN (Üye)

40/2001 sayılı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yasası'nın 9 (1) maddesi ve KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun aldığı kararı doğrultusunda, 1 Haziran 2005 tarihinden itibaren açılan ve yenilenen tasarruf mevduatlarının 20.000 EURO kadar olan kısmı TMSF'nin sigorta kapsamındadır.

TMSF'nin Kaynakları

Fon'un kaynakları Yasanın 7. maddesinde tanımlanmıştır. Bu maddede de belirtildiği gibi kaynaklar;

- Sigorta primleri (Bankalar Yasası'nın 33. maddesi uyarınca düzenlen üç aylık hesap özetleri esas alınarak tasarruf mevduatının üç aylık dönemler itibariyle %0,25),

- Zamanaşımına uğrayan mevduat emanet ve alacaklar,
- Bütçeden aktarılabacak avans miktarları,
- MMK'lardan alınacak gecikme zamları,
- Türkiye'den ve diğer ülkelerden bu amaçla sağlanacak yardımlar,
- KKTC Bankalar Yasası'nca alınacak cezalar ve
- Fon mevcudunun gelirlerinden oluşmaktadır.

Yukarıda belirlenen amaç doğrultusunda faaliyetlerine devam eden TMSF'de, Haziran 2007'de Merkez Bankası müfettişlerince yapılan denetim sonucunda tespit edilen sorunların giderilmesi amacıyla yeniden yapılanmaya gidilmiştir.

Yeniden Yapılanma Çalışmaları

- TMSF Haziran 2007'den itibaren Merkez Bankası binasının 4. katında faaliyetine devam etmektedir.
- TMSF'nin muhasebe sisteminin etkin, düzenli ve muhasebe kayıtlarının denetlenebilir olmasının sağlanabilmesi için yeni bir bankacılık bilgi yazılım ve donanım sistemine geçilmiştir.
- TMSF'de verimliliğin artırılması ve kredilerin etkin bir şekilde takip ve tahsilinin sağlanması amacıyla mevcut personelin yanında yasal yapılanmanın düzenlenmesi maksadıyla hukukçu da dahil olmak üzere yeni memurlar istihdam edilerek personel sayısı 7'ye çıkarılmıştır.
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu'nun görevleri, yetkileri, çalışma usul ve esaslarını düzenlemek için yeni Tüzük hazırlanmıştır.

- Fon Bankaları kredileri gözden geçirilerek, kanuni takiplerindeki aksaklıkların giderilmesi için çalışma başlatılmıştır.
- Banka hissedarları ve Yönetim Kurulu üyelerinin hukuk ve ceza davalarının hızlandırılması yönünde çalışma yapılmış, ceza davaları için Polis Genel Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak hızlandırılma yönüne gidilmiştir.
- Kredilerin tahsilinde yaşanan zorluklar nedeniyle 29.10.2002 tarih ve 62/2002 sayılı yasaya dayanılarak yürürlüğe konan kredi kriterleri çerçevesinde borçlularla protokol yapıp uygulanan düşük faiz (Dövizde %1, YTL'de %20) ile kredilerin dönüşü hızlandırılmaya çalışılmıştır.
- Personelin bilgi ve donanımını artırmak amacıyla konuları ile ilgili eğitimlere katılmaları sağlanmıştır.

Gelir-Gider Tablosu

TMSF'nin 2008 yıl sonu itibarıyla gelir-gider durumunu gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 51.162.768,97 YTL'lik gelire karşın 4.270.818.86 YTL gider meydana gelmiş olup gelir-gider farkı 46.891.950,11 YTL olarak gerçekleşmiştir.

Gelir - Gider Tablosu	YTL
GELİRLER	51.162.768,97
Faiz Gelirleri	3.184.063,81
Kredilerden Alınan Faizler	100.649,62
Merkez Bankası'ndan Alınan Faizler	3.083.414,19
Diğer Faiz Gelirleri	-
Faiz Dışı Gelirler	47.978.705,16
Kambiyo Karları	2.535.138,80
Kira Gelirleri	-
Zaman Aşımına Uğramış Mevduat Gelirleri	57.610,86
Disponibilite ve Diğer Cezalar	289.932,17
Sigorta Primleri	44.974.512,43
Yasal Karşılık Cezai Faiz	240,33
Mali Sektörden Aktarılan	121.268,16
Diğer Faiz Dışı Gelirler	2,41
GİDERLER	4.270.818,86
Personel Giderleri	417.484,56
Vergi ve Harçlar	413,02
Diğer Tüketim Malzemeleri Giderleri	3.087,73
Kambiyo Zararları	3.625.260,62
Avukat Giderleri	29.773,50
Kira Giderleri	10.231,64
Amortisman	60.563,89
Bilgisayar Sarf ve Tüketim Giderleri	10.698,70
Bilgisayar Yazılım ve Bakım Giderleri	2.477,86
Bakım ve Onarım Giderleri	89.974,04
Diğer Faiz Dışı Giderler	20.853,30
Net Kar	46.891.950,11

TABLÖLAR

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2008					
Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					1.494.724.841,73
Kasa			238.237,99	44.997.159,37	
Altın				1.102.231,72	
Menkul Değerler Cüzdanı			616.433.770,00	14.152.103,40	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			197.242.225,70	584.543.452,99	
Hariçteki Muhabirler				36.015.660,56	
II- Duran Değerler					1.309.575,71
Gayri Menkuller			502.257,56		
Demirbaşlar			807.318,15		
III- Krediler					71.262.320,85
A- Kamu Sektörü			67.051.170,27		
a- Haz.Kıs. Va.Av.	66.805.323,53				
b- Haz.Kef.Ha.Bo.Üz.Av.	245.846,74				
B- Bankacılık Sektörü				4.211.150,58	
a- Tarım					
b- Ticari					
c- Sanayi		430.400,58			
d- Tasarruf Mev. Sig.Fonu					
e- Küçük Esnaf					
f- Eğitim		3.780.750,00			
IV- Muvakkat Borçlular			43.276,32		43.276,32
V- Diğer Aktifler					191.608.503,41
A- Borçlu Transitar Hesabı			151.614.461,22	39.994.042,02	
B-Takipteki Alacaklar	12.511.964,14		0,17		
Takipteki Alacaklar Karş. (-)	-12.511.963,97				
Toplam			1.038.143.867,96	720.804.650,06	1.758.948.518,02

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2008					
Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					115.774.041,46
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			54.451.024,25		
Karşılıklar			41.323.017,21		
II - Yabancı Kaynaklar					1.608.592.528,39
A- Kamu Sektörü Mevduat			26.884.019,67	116.441.845,95	
a- Hazine Mevduatı	23.623.301,21	21.592.501,56			
b- Genel Bütçe İdari	3.260.700,56	94.849.344,39			
c- Katma Bütçe İdari	17,90				
B- Bankacılık Sektörü Mev.			864.238.442,60	539.832.729,88	
a- Bankalar Mevduatı	563.399.378,60	322.013.947,03			
b- Yasal Karşılıklar	300.839.064,00	217.818.782,85			
c- Bloke Paralar					
C- Muhtelif Mevduat			512.521,38	646.808,55	
a- Kuruluş ve Şahıs Mev.	434.840,73	646.808,55			
b- Diğer Mevduat	77.680,65				
D- Fonlar			30.698.508,87	29.337.651,49	
a- Merkez Bankası Fonu.	165.281,76				
b- Hazineye Ait Fonlar	827.228,63	77.321,78			
c- Diğer Fonlar	29.705.998,48	29.260.329,71			
III - Muvakkat Alacaklılar			7.772,79	398,99	8.171,78
IV - Diğer Pasifler					176.192,02
Alacaklı Transitar Hesabı			142.046,43	34.145,59	
V - Kar			34.397.584,37		34.397.584,37
Toplam			1.072.654.937,57	686.293.580,45	1.758.948.518,02

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2007					
Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					1.194.497.005,08
Kasa			1.311.318,04	60.961.243,03	
Altın				818.401,55	
Menkul Değerler Cüzdanı			480.030.245,00	22.488.027,60	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			147.415.535,34	407.177.942,01	
Hariçteki Muhabirler				74.294.292,51	
II- Duran Değerler					1.249.746,88
Gayri Menkuller			518.299,74		
Demirbaşlar			731.447,14		
III- Krediler					71.746.852,06
A- Kamu Sektörü			67.051.170,27		
a- Haz.Kıs. Va.Av.	66.805.323,53				
b- Haz.Kef.Ha.Bo.Üz.Av.	245.846,74				
B- Bankacılık Sektörü			4.695.681,79		
a- Tarım					
b- Ticari					
c- Sanayi		1.783.931,79			
d- Tasarruf Mev. Sig.Fonu					
e- Küçük Esnaf					
f- Eğitim		2.911.750,00			
IV- Muvakkat Borçlular			48.684,90		48.684,90
V- Diğer Aktifler					137.873.676,16
A- Borçlu Transitar Hesabı			95.799.320,59	41.068.624,60	
B-Takipteki Alacaklar	19.732,18	10.057.307,92		1.005.730,97	
Takipteki Alacaklar Karş. (-)	-19.732,18	-9.051.576,95			
Toplam			797.601.702,81	607.814.262,27	1.405.415.965,08

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2007					
Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					97.078.762,37
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			46.212.552,26		
Karşılıklar			30.866.210,11		
II - Yabancı Kaynaklar					1.275.125.952,38
A- Kamu Sektörü Mevduat			14.203.716,72	32.569.574,25	
a- Hazine Mevduatı	12.664.380,50	4.941.077,12			
b- Genel Bütçe İdari	1.539.318,32	27.628.497,13			
c- Katma Bütçe İdari	17,90				
B- Bankacılık Sektörü Mev.			665.879.054,01	554.390.344,82	
a- Bankalar Mevduatı	425.903.591,01	343.996.121,14			
b- Yasal Karşılıklar	239.975.463,00	210.394.223,68			
c- Bloke Paralar					
C- Muhtelif Mevduat			542.261,81	590.441,80	
a- Kuruluş ve Şahıs Mev.	411.913,82	590.441,80			
b- Diğer Mevduat	130.347,99				
D- Fonlar			4.985.982,07	1.964.576,90	
a- Merkez Bankası Fonu.	127.515,64				
b- Hazineye Ait Fonlar	408.348,20	59.013,69			
c- Diğer Fonlar	4.450.118,23	1.905.563,21			
III - Muvakkat Alacaklılar			3.429,35	417,55	3.846,90
IV - Diğer Pasifler					253.515,46
Alacaklı Transituar Hesabı			191.908,00	61.607,46	
V - Kar			32.953.887,97		32.953.887,97
Toplam			815.839.002,30	589.576.962,78	1.405.415.965,08

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (YTL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31 Ara. 2001	185.065.928	232.667.775	1.769.247	419.502.950
31 Ara. 2002	395.663.615	276.298.803	25.877.737	697.840.155
31 Ara. 2003	515.536.424	242.654.656	26.626.771	784.817.851
31 Ara. 2004	673.968.044	199.521.631	28.026.127	901.515.802
31 Ara. 2005	803.882.854	212.667.432	47.708.851	1.064.259.137
31 Mar. 2006	793.454.188	174.996.667	44.781.831	1.013.232.686
30 Haz. 2006	956.660.299	180.107.081	12.056.344	1.148.823.724
30 Eyl. 2006	964.836.348	166.357.937	3.991.155	1.135.185.440
31 Ara. 2006	968.876.694	173.500.874	57.087.426	1.199.464.994
31 Mar. 2007	1.106.737.492	160.135.614	23.963.138	1.290.836.244
30 Haz. 2007	1.170.592.826	156.940.215	2.262.694	1.329.795.735
30 Eyl. 2007	1.188.408.616	150.818.990	1.595.634	1.340.823.240
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31 Mar. 2008	1.282.246.607	140.256.645	43.241.145	1.465.744.397
30 Haz. 2008	1.300.676.488	137.520.358	30.218.942	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	1.282.530.142	105.289.335	62.810.899	1.450.630.376
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (YTL)

Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2001	39.373.475	197.424.310	172.383.372	10.321.793	419.502.950
31 Ara. 2002	51.188.831	356.523.365	256.371.320	33.756.639	697.840.155
31 Ara. 2003	63.344.617	407.330.232	310.803.388	3.339.614	784.817.851
31 Ara. 2004	84.590.618	477.329.785	326.342.094	13.253.305	901.515.802
31 Ara. 2005	117.714.899	571.917.179	367.845.086	6.781.973	1.064.259.137
31 Mar. 2006	81.880.517	525.142.553	402.492.965	3.716.651	1.013.232.686
30 Haz. 2006	82.946.661	588.430.519	470.256.029	7.190.515	1.148.823.724
30 Eyl. 2006	100.072.607	592.509.836	435.647.284	6.955.713	1.135.185.440
31 Ara. 2006	109.682.971	632.201.357	450.940.773	6.639.893	1.199.464.994
31 Mar. 2007	92.698.878	705.101.758	480.006.229	13.029.379	1.290.836.244
30 Haz. 2007	93.887.867	730.069.183	471.809.227	34.029.458	1.329.795.735
30 Eyl. 2007	95.197.181	711.854.757	467.935.778	65.835.524	1.340.823.240
31 Ara. 2007	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Mar. 2008	106.084.237	841.868.237	487.187.496	30.604.427	1.465.744.397
30 Haz. 2008	107.750.995	813.305.075	494.535.750	52.823.968	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	108.762.390	766.779.304	497.875.397	77.213.285	1.450.630.376
31 Ara. 2008	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (YTL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara 2001	23.746.985	340.042	12.768.966	110.108.778	24.854.204	13.246.953	185.065.928
31 Ara 2002	39.671.026	478.323	39.529.929	173.007.286	43.152.174	99.824.877	395.663.615
31 Ara 2003	31.302.697	491.163	30.110.122	132.796.160	18.376.985	302.459.297	515.536.424
31 Ara 2004	44.112.868	503.981	48.272.612	161.234.001	83.253.301	336.591.281	673.968.044
31 Ara 2005	43.860.979	582.261	58.081.780	295.487.013	36.191.676	369.679.145	803.882.854
31 Mar 2006	53.451.483	582.261	29.947.540	291.797.128	34.919.277	382.756.499	793.454.188
30 Haz 2006	68.226.839	582.261	139.658.488	334.539.404	47.790.853	365.862.454	956.660.299
30 Eyl 2006	44.333.524	582.261	71.393.289	430.081.568	36.949.386	381.496.356	964.836.384
31 Ara 2006	59.646.815	753.894	77.824.092	393.344.892	65.816.671	373.733.570	971.119.934
31 Mar 2007	54.158.180	753.894	279.668.388	306.569.873	106.288.557	359.298.600	1.106.737.492
30 Haz 2007	46.147.303	753.894	261.543.596	381.857.949	104.666.099	375.623.985	1.170.592.826
30 Eyl 2007	38.971.424	753.894	171.321.354	456.498.011	68.191.858	452.672.075	1.188.408.616
31 Ara 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Mar.2008	49.692.127	818.402	163.908.586	409.460.240	124.147.560	534.219.692	1.282.246.607
30 Haz.2008	38.950.938	818.402	86.979.379	458.719.297	99.839.166	615.369.306	1.300.676.488
30 Eyl.2008	30.999.943	818.402	70.075.080	495.082.605	57.719.559	627.834.553	1.282.530.142
31 Ara.2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (YTL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara 2001	13.628.544	2.004.743	1.595.696	46.978	1.214.042	1.381.984	165.550	20.037.537
31 Ara 2002	15.857.304	975.213	30.000	22.000	1.342.967		752.923	18.980.407
31 Ara 2003	10.187.132		405.987		569.973		160.521	11.323.613
31 Ara 2004			173.587	335.525	97.259		467.051	1.073.422
31 Ara 2005			3.114.127		39.450		467.100	3.620.677
31 Mar 2006			2.362.431	408.505	10.843		474.326	3.256.105
30 Haz 2006			2.731.082	494.861			574.589	3.800.532
30 Eyl 2006			4.049.130					4.049.130
31 Ara 2006			3.357.939				3.534.795	6.892.734
31 Mar 2007			3.160.195				3.538.728	6.698.923
30 Haz 2007			2.501.258				3.261.500	5.762.758
30 Eyl 2007			2.279.516				3.013.985	5.293.501
31 Ara 2007			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31 Mar 2008			1.574.710				3.191.250	4.765.960
30 Haz.2008			851.160				3.023.750	3.874.910
30 Eyl 2008			595.692				3.127.083	3.722.775
31 Ara 2008			436.943				3.896.969	4.333.912

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (YTL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara 2001	4.621	14.635.867	54.500.812	100.270.050	53.296.223	119.087.149	7.285.999	11.993.607	361.074.328
31 Ara 2002	3.990.180	37.323.979	88.645.475	202.316.489	97.756.450	158.614.870	13.729.642	10.517.600	612.894.685
31 Ara 2003	5.610.409	57.352.145	157.848.309	175.930.837	127.904.483	182.898.905	1.411.702	9.176.830	718.133.620
31 Ara 2004	7.387.126	72.349.516	159.054.556	224.815.180	134.672.580	191.669.514	12.991.937	731.470	803.671.879
31 Ara 2005	11.437.380	97.627.177	221.320.267	221.856.901	171.662.483	196.182.603	18.990.773	684.681	939.762.265
31 Mar 2006	13.671.340	97.765.269	178.703.974	233.489.635	201.724.897	200.768.068	795.800	716.535	927.635.518
30 Haz 2006	13.139.141	72.725.112	210.423.520	290.703.374	221.865.929	248.390.100	522.668	916.704	1.058.686.548
30 Eyl 2006	11.038.313	46.630.391	224.357.136	309.210.751	204.848.869	230.798.415	529.918	743.327	1.028.157.120
31 Ara 2006	6.306.130	58.836.345	271.132.222	289.649.744	208.696.624	242.244.131	5.582.742	694.175	1.083.142.113
31 Mar 2007	1.522.118	34.748.497	422.115.712	245.738.035	229.129.876	250.876.353	176.244	801.152	1.185.107.987
30 Haz 2007	1.862.563	49.149.221	386.279.170	291.860.784	229.263.974	242.545.253	207.507	709.938	1.201.878.410
30 Eyl 2007	5.561.657	54.904.190	330.854.293	314.542.087	235.271.599	232.664.179	5.287.611	704.919	1.179.790.535
31 Ara 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Mar 2008	12.533.727	44.457.446	440.235.263	343.550.475	253.796.881	233.390.615	555.477	535.849	1.329.055.733
30 Haz 2008	32.788.967	19.870.247	404.298.288	355.258.061	272.622.653	221.913.097	567.890	521.622	1.307.840.825
30 Eyl 2008	6.279.591	35.178.630	407.638.950	316.664.994	277.364.050	220.511.347	529.277	487.862	1.264.654.701
31 Ara 2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368

Döviz Kurları TL - YTL / Yabancı Para									
Yıl	Ay	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2000		671.093	675.004	992.884	999.073	612.994	621.544	1.001.500	1.021.530
2001		1.439.567	1.446.510	2.081.497	2.092.377	1.268.115	1.274.231	2.105.000	2.210.250
2002		1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003		1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004		1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005		1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006		1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,262
2007		1,4221	1,4290	2,7941	2,8087	1,8432	1,8521	2,8256	2,9669
2008	1	1,1722	1,1779	2,3330	2,3452	1,7339	1,7423		
	2	1,1767	1,1824	2,3316	2,3438	1,7772	1,7858		
	3	1,2765	1,2827	2,5483	2,5616	2,0156	2,0253		
	4	1,2775	1,2837	2,5269	2,5401	1,9894	1,9990		
	5	1,2067	1,2125	2,3800	2,3924	1,8706	1,8796		
	6	1,2237	1,2296	2,4292	2,4419	1,9271	1,9364		
	7	1,1853	1,1910	2,3462	2,3585	1,8481	1,8570		
	8	1,1746	1,1803	2,1482	2,1594	1,7314	1,7398		
	9	1,2316	1,2375	2,2631	2,2749	1,7978	1,8065		
	10	1,4964	1,5036	2,4732	2,4861	1,9588	1,9682		
	11	1,5624	1,5699	2,3989	2,4114	2,0039	2,0136		
	12	1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		

Çapraz Kurlar				
Yabancı Para / USD				
Yıllar	Aylar	£	€	KL
1998		1,6724	1,1753	1,9914
1999		1,6161	1,0037	1,7084
2000		1,4801	0,9208	1,5134
2001		1,4465	0,8809	1,528
2002		1,6029	1,0422	1,7901
2003		1,775	1,2502	2,156
2004		1,9205	1,3611	2,3722
2005		1,7238	1,1831	2,0975
2006		1,9621	1,3172	2,3095
2007		1,9979	1,4683	2,5351
2008	1	1,9910	1,4792	
	2	1,9822	1,5103	
	3	1,9970	1,5789	
	4	1,9787	1,5572	
	5	1,9731	1,5502	
	6	1,9859	1,5748	
	7	1,9803	1,5592	
	8	1,8295	1,4740	
	9	1,8383	1,4598	
	10	1,6534	1,3090	
	11	1,5360	1,2826	
	12	1,4503	1,4156	

Not: Aysonu çapraz kurlarıdır.

Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TL/YTL	\$	€	£				
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Tarihi	Sayı	Tarihi	Sayı
01.02.2006		2,25	1,50	2,25	31.01.2006	577	10.02.2006	27
01.06.2006	13,00	3,75	1,75	3,25	26.05.2006	584	01.06.2006	98
12.06.2006	14,50				09.06.2006	586	15.06.2006	104
03.07.2006	16,75				29.06.2006	587	14.07.2006	119
31.07.2006	17,00				28.07.2006	590	31.07.2006	128
20.09.2007	16,75				20.09.2007	613	08.10.2007	182
26.10.2007	16,25	3,50	2,25	4,25	26.10.2007	618	06.11.2007	197
22.11.2007	15,75	3,50	2,25	4,25	22.11.2007	621	04.12.2007	214
14.12.2007	15,25	3,50	2,25	4,25	14.12.2007	626	19.12.2007	224
18.01.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	18.01.2008	631	24.01.2008	17
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	683	25.12.2008	223

Not: Vadesiz Türk Lirası ve vadesiz döviz mevduatına uygulanan faiz oranları 3 ay, 6 ay ve 1 yıl vadeli mevduat için de geçerlidir.

Türk Lirası ve Döviz Mevduat Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223

Reeskont Faiz Oranları																	
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					\$				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
03.07.03	75	54	50	45	62	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
01.10.03	60	47	45	40	40												
06.02.04	55	42	40	35	35												
10.12.04	42	32	30	28	28												
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24												
03.06.05	30	26	24	22	22												
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06						12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24												
21.09.07	30	26	24	22	22												
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans

Disponibilite Oranları

Genel	01.03.2007 tarihinden itibaren	10
	01.04.2007 tarihinden itibaren	15
Özel (*)	01.07.2007 tarihinden itibaren	20
	01.10.2007 tarihinden itibaren	25

Not: (*) Bankaların yurtdışı bankalarda bulundurdıkları paraların, özkaynaklarının beş katını aşması halinde uygulanır.

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	TP	YP
30.06.2002	15	16
30.11.2002	14	15
30.04.2003	13	14
30.10.2003	12	13
31.01.2004	11	12
31.07.2004	10	11
31.12.2005	10	11
30.06.2006	9	10
30.09.2007	9	9
31.12.2008	8	8

Karşılıksız Çekler		
Resmi Gazete		Çek Kullanmaktan Men Edilenler
Tarihi	Sayı No	Şahıs Adedi
04.03.2008	41	15
07.03.2008	45	24
19.03.2008	53	35
28.03.2008	57	23
01.04.2008	58	21
09.04.2008	63	22
18.04.2008	70	38
28.04.2008	75	18
12.05.2008	82	35
21.05.2008	90	9
22.05.2008	91	19
16.06.2008	113	64
20.06.2008	116	16
14.07.2008	130	98
25.07.2008	139	37
07.08.2008	148	33
15.08.2008	153	29
25.08.2008	157	13
27.08.2008	158	20
03.09.2008	161	24
10.09.2008	164	23
15.09.2008	166	23
19.09.2008	169	21
06.10.2008	177	27
07.10.2008	178	27
13.10.2008	181	14
24.10.2008	188	11
04.11.2008	194	54
12.11.2008	197	67
26.11.2008	207	29
01.12.2008	210	48
03.12.2008	212	54
19.12.2008	220	167
Toplam		1.158

Para Arzı (Bin YTL)							
Yıl	Devre	M1	Değişim %	M2	Değişim %	M3	Değişim %
2003		424.078	42,24	2.317.527	34,03	2.608.176	32,39
2004		618.443	45,83	3.017.747	30,21	3.382.713	29,70
2005		695.902	12,53	3.382.850	12,10	3.848.986	13,78
2006	I	686.275	-1,38	3.574.551	5,67	4.027.504	4,64
	II	803.203	17,04	4.194.482	17,34	4.685.754	16,34
	III	823.419	2,52	4.253.859	1,42	4.751.107	1,39
	IV	828.585	0,63	4.367.414	2,67	4.907.775	3,30
2007	I	838.286	1,17	4.489.179	2,79	5.012.227	2,13
	II	857.174	2,25	4.550.949	1,38	5.168.274	3,11
	III	861.030	0,45	4.554.945	0,09	5.125.054	-0,84
	IV	859.501	-0,18	4.620.443	1,44	5.138.747	0,27
2008	I	904.549	5,24	5.047.521	9,24	5.613.033	9,23
	II	907.220	0,30	5.126.995	1,57	5.675.546	1,11
	III	887.779	-2,14	5.066.558	-1,18	5.599.834	-1,33
	IV	899.906	1,37	5.295.407	4,52	5.903.130	5,42

A. KISALTMALAR

\$/Dolar	Amerikan Doları
AB	Avrupa Birliği
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FATF	Mali Eylem Görev Gücü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TL/TP	Türk Lirası
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para

B. TANIMLAR

Döner Değerler:	Likit Aktifler
Duran Değerler:	Menkuller + Gayrimenkuller
Likit Aktifler:	Nakit Değerler + Merkez Bank. Alacaklar + Bankalardan Alacaklar
Mevduat Munzam Karşılıkları:	Yasal Karşılıklar

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)